

LISTE MORAJO BITI DOKONČNO SESTAVLJENE DO 4. APRILA

Resne spremembe v kandidatnih listah večine strank za politične volitve

Scalfari v zvezi s kandidaturo odstopil kot urednik tednika Espresso - 27. marca se prične po TV «volilna tribuna 1968» V Rim prispela sovjetska delegacija za kulturno izmenjavo

RIM, 20. — Se dva tedna imajo stranke časa, da sestavijo kandidatne liste za poslansko zbornico in za senat, saj zapade rok za predložitev 4. aprila. V vseh strankah obstajajo še nekatere težave, vendar se je istočasno skoro vsem posrečilo najhujše težave urediti.

Komunisti nameravajo obnoviti eno tretjino predstavnikov v parlamentu in so zato osvojili nacelo, da je lahko neki parlamentarec v parlamentu samo po dve poslovni dobi iz izjemno redkih vidnih predstavnikov partije. Vendar pa niso znane podrobnosti, da je možno, da povsod ne bodo avtomatično izvoljeni kandidati, ki jih je v naprej partija določila, temveč da bodo pustili široko izbiro članstvu in široko možnost uveljavljanja kandidatov s pomočjo preferenčnih glasov.

Socialisti imajo najresnejše težave in so danes nadaljevali obravnavo o kandidatnih listah za senatorje in poslance na seji tajništva, jutri pa se bo sestalo vodstvo stranke. Med tečajnimi volilnimi okrožji so tudi Firence, kjer sta samo dve mesti, izvoliti pa je treba tri vidne predstavnike: ministra Mariottija, namestnika tajnika Cariglio in Lombardija Codignolo. Kaže, da so gorijski vozel presekali na tak način, da bodo Codignolo kandidirali na povsem varnem senatorskem okrožju v Massa Carrara, za kar pa Lombardij zahteva, da se zagotovi izvolitev tudi senatorja Bonacinija, katerega mesto v Pordenonu ni več povsem zagotovljeno.

Pri PSIUP je položaj še vedno nekoliko nejasen, ker so kandidature v senat odvisne od sporazumov s komunisti. Med ostalim pa se omenja, da ne bosta več kandidiral senator Lusso in sindikalist CGIL Foa.

Kršćanska demokracija bo zamenjala okrog šestdeset senatorjev in poslancev, vendar pri tem ne gre za resnejši politični poseg, temveč za glavno za dejstvo, da so med parlamentarci KD po večini starejši osebnosti. Med novimi zanimivimi imeni se omenja kandidatura prof. Valdonia.

Republikanci so si zagotovili nekatera imena vidnih osebnosti in bo tako kandidiral bivši župan Milana prof. Bucalossi ter znan zaletnik Mondadori. Mnogo se je govorilo o kandidaturi De Lorenza, ki pa je že zavrnila, ker se menda toče ukvarja s politiko, voliti pa namerava socialisti.

V PLI ni nobenih novosti in tudi resnejših težav pri kandidaturah. Monarhisti menda nameravajo kandidirati generala De Lorenza, za kar vtraja Covelli, nekateri drugi člani pa niso preveč pripravljeni v primeru take kandidature. Med neofasisti pa se nadaljuje podtalna zagrizenost borba med pristajali struje Alimantje in Michelinija.

Rednik «Espresso» bo v današnji številki objavil ostavko svojega ravnatelja Eugenia Scalfarija, ki je sprejel kandidaturu na listi PSU. Scalfari pravi, da kandidature ni sprejel, ker bi se bil preselil v neke mesece v zaporu. V tej zvezi pa je nima nobene želje postati mučenec, vendar pa misli, da bo priznivo sodišče obsodbo spremeni-

KONGRES NEMŠKIH SOCIALDEMOKRATOV

Ostra opozicija proti «veliki koaliciji»

Skoro soglasno se je kongres izrekel za sedanje meje in to tudi proti Poljski in za prenehanje bombardiranja Severnega Vietnama

BONN, 20. — Kongres nemških socialdemokratov se danes nadaljeval z obravnavo zunanje politične vprašanj, med katerimi so pojasnili nekatere odstavke resolucije, ki so jo že včeraj odobrili glede vietnamskega spopada. Socialdemokrate zahtevajo prenehanje bombardiranja Severnega Vietnama in izražajo upanje, da bo Hanoi pozitivno odgovoril na tako pobudo.

Zelo je pomembna resolucija, ki se nanasa na priznanje vseh meja in to vključno meje s Poljsko Odrneise in to tudi predno bo zadnja pogodba o neopredelnosti atomske oborožitve. Med temi resolucijami je še zlasti pomembna resolucija o priznanju meje Odrneise, ki so jo delegati odobrili skoraj soglasno, saj se je samo eden vzdrljal.

Vendar pa iz glasovanj o teh zunanjepolitičnih resolucijah še da leč ne izhaja resnično zadržanje kongresistov, ki so izredno kritični do vodstva stranke in ki zahtevajo, da se najmanj ena tretjina predstavnika zamenja, kar zahteva predvsem leva stranka. To je prišlo v obliko glasovanja, ki je kongres obravnaval «veliko koalicijo» in vstop socialdemokratov v vlado skupno z demokrskimi in kar so odobrili komaj s 173 glasovi proti 120.

BRUSELJ, 20. — Stalni svet NATO se je danes sestel v svoji redni tedenski seji. Stalni predstavnik Holandske je poročal svetu o potovanju, ki ga je pred kratkim opravil holandski zunanji minister Luns v Jugoslavijo.

sredo 27. marca otvoril «volilno tribuno 1968», med katero se bodo vse stranke srečale po štiri za okroglo mizo v splošni diskusiji. Razprave bodo trajale po eno uro od 22. do 23. ure. Prvo oddajo bodo predvajali v četrtek 28. marca, ko se bodo srečale KD, KPI, PSU in MSI, zadnja pa bo 16. aprila, ko bodo na vrsti KD, KPI, PSU in PLI.

Od začetka 18. aprila bodo po TV in radiu oddajali vrsto zborovanj. Med najbolj zanimivimi predvolilnimi oddajami pa bodo tiskovne konference, ki se bodo pričele 6. maja s tiskovno konferenco vlade, nato pa bodo naslednje dneve sledile razne stranke. Te oddaje bodo predvajali med 22. in 23. uro.

Zadnja oddaja «volilna tribuna» bo 24. maja, ko bodo že znani volilni izidi in ko jih bodo komentirale vse stranke.

V Rim je prispela sovjetska kulturna delegacija, ki jo vodi veleposlanik Nikolaj Lunkov, generalni ravnatelj za kulturne stike pri sovjetskem zunanjem ministrstvu. Delegacija je sprejela veleposlanik Tassoni generalni ravnatelj zunanjega ministrstva za kulturne stike. Razpravi bomo o izvajanju raznih italijansko-sovjetskih kulturnih sporazumov.

NOVA VLADA V EGIPTU

Odhod Mohieddina je najbolj opazen

Odstranitev Mohieddina mogoče pomeni zaostritev egiptovske zunanje politike

KAIRO, 20. — Danes je bila izpolnjena obnova egiptovske vlade. Iz seznama novih ministrov je očito neko novo dejstvo, čeprav ni bilo nobenih sprememb, ki pa je bilo na namreč imena Zakarie Mohieddina, ki je bil doslej podpredsednik republike, podpredsednik vlade in sploh št. 2 v Egiptu. Mohieddin je bil z Naserjem tovariš v borbi že od vsega začetka in bil je med dvajsetimi ministri v prvi vladi. Mohieddin je bil z Naserjem tovariš v borbi že od vsega začetka in bil je med dvajsetimi ministri v prvi vladi. Mohieddin je bil z Naserjem tovariš v borbi že od vsega začetka in bil je med dvajsetimi ministri v prvi vladi.

Da bo Mohieddin odšel, se je že nekaj govorilo. Na današnji tiskovni konferenci ni dobila ta vest nobenega komentarja. «Vse se bo odrazilo v kratkem» je dejal predstavnik tiskovnega urada, ki se je omejil samo na ugotovitve, da je Mohieddin podal ostavko in da je bila sprejeta. Vendar pa stari in novi vladi ni bilo med njimi nobenih nesoglasij med Naserjem in Mohieddinom. Mohieddin niso bili neznan. «Nobenemu popuščanju v naši politiki ni močote in ni izvedljivo v tem trenutku» je dejal članikarjem predstavnik tiskovnega urada dr. Zayat, pri čemer je mislil arabsko-izraelski konflikt, ter dal na ta način razumeti, da v Egiptu ni več mesta za ljudi, kot je bil Mohieddin.

Se dveh drugih ugodnih osebnosti ni več v novi vladi, to sta Mahmud Yunes in Abdel Mohiem.

Neki egiptovski predstavnik je v Kairu dejal, da ima ZAR položaj vzdolž eritremije med Izraelom in Jordanjo za «zelo resen». Za tako stanje je po mnenju ZAR odgovoren edino Izrael.

V Adenu in na vsem področju ljudske republike južnega Jemena je bila proglašena politična ura. V nekaterih radijskih oddajah glasbo vnes pa se vrstijo pozivi bolniškimu osebu, naj se javi v bolnišnicah. Isti radijo je sporočil, da se meje, letalska in pristaniška v deželi zapirata.

Predsednik republike Južnega Jemena Qantani Al-Shaabi je danes govoril na radiu. Dejal je, da je glavno poveljstvo narodnoosvobodilne fronte (stranka, ki je na oblasti v novi državi, ki je postala neodvisna pred štirimi meseci) po krvavih bojih proti Angležem) sedaj popolnoma kontrolno nad položajem in je sklenilo, da ukine politično uto ter spet odpre javne lokale. Al-Shaabi pa je vendar zaprosil prebivalstvo, naj se ne zbira v skupine in naj ostane mirno. Ni pa dal nobenih pojasnil, ki se dal zgodilo v deželi. Po nekaterih nekontroliranih vesteh je prišlo v republiko južnega Jemena do poskusa državnega udara proti predsedniku Al-Shaabiju. Sodeč po zadnjih radijskih oddajah iz Adena pa se poskus ni posrečil. Pred nekaj dnevi je Al-Shaabi opozoril prebivalstvo pred kotnarevolucionarnimi elementi.

Obšodbe v Grčiji

ATENE, 20. — Atensko sodišče je obsodilo na leto dni zapora bivšega generala stranke zveze centra Georgea Lambrinosia. Bivši poslanec, ki ima 54 let, je bil obsojen, da je na otoku Rodosu izrekel javno kritiko proti voljski vladi ter da je poveljeval delo in osebnost Andreasa Papandreuja, sina bivšega ministrskega predsednika.

Vojaško sodišče v Atenah pa je danes dopolnilo obsodilo na do smrtne dobi Perikisa, Ghikasa, sta rega 41 let, zaradi vojnustva v krorist Italije in Albaniji.

V poslarski zbornici sta tako predstavnik opozicije za gospodarstva vprašanja Ian MacLeod kot vodja liberalne stranke Jeremy

Johnson zahteva še več davkov in denarja

WASHINGTON, 20. — Predsednik Johnson je naslovil na kongres poslanico, s katero zahteva povznesanje davkov. Predsednik zatrjuje, da je ta ukrep potreben in nujen. V poslancih predlaga Johnson, da bi se v okviru «Export-Import Bank» ustanovil poseben fond 500 milijonov dolarjev, ki naj bi ameriškim izvoznikom nudil sredstva za financiranje, ki bodo bolj konkurenca v primerjavi s sredstvi, ki jih nudijo druge države. Ta fond naj bi bil zlasti primeren za razvoj novih tržišč. Poslanica zahteva od kongresa nadalje, naj takoj dodeli še 2,4 milijona dolarjev, da bo trgovsko ministrstvo lahko lansiralo petletni program za povečanje izvoza.

Bivši predsednik ZDA Harry Truman se je danes energično postavil na stran Lyndona Johnsona v volilnem boju za predsedstvo ZDA. Napovedal je, da se bosta Robert Kennedy in Eugene McCarthy v svoji ofenzivi proti Johnsonu drug drugega uničila, zmagovalec pa bo Johnson, katerega ne bi mogla premagati, tudi če bi se združila.

Vesti iz okolice newyorškega guvernerja Nelsona Rockefellerja so danes potrdile, da bo on jutri po dolne potrdil svojo kandidaturu. Ob tej priložnosti bo tudi prvič povedal svoje stališče glede vojne v Vietnamu.

OSTAVKA PODPREDSEDNIKA SKUPŠČINE ČSSR

Novotny pravi, da je bolan in da bo pojasnil svoje stališče

Posebna komisija bo ugotovila, katere dokumente je predal Šejna ZDA - Pismo katoličanov tajniku Dubčku - Studentje v Varšavi ponovno stavkajo

PRAGA, 20. — Agencija ČTK je sporočila, da so na seji prezidija češkoslovaške nacionalne skupščine sprejeli ostavko podpredsednika skupščine Dubčka. Prezidij je tudi zahteval, da se takoj sestane plenarno zasedanje, ki naj prouči položaj predsednika Novotnega.

Predsednik republike Antonin Novotny je danes izjavil novinarju listy «Večerní Praha», da je bolehal za želcnico hepatično in da se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo zaradi napada influence. Novotny je dodal, da bi čim prej nastopil v javnosti, čim mu bo zdravstveno stanje dopuščalo in da bo pojasnil svoje stališče o sedanjem političnem razvoju.

Iz vseh dosedanjih vesti izhaja, da izgubila birokratski aparat, na katerega se je v bistvu oslajal Novotny v partiji, vojski, policiji in v javni upravi, svojo težo in da je že prišlo do nekaterih bistvenih izprememb, pri čemer so verjetno odločilne izpremembe v vodstvu partijskih konferenc. Te prej niso imele večje teže, sedaj pa so na njih demokratično volili in so se vse izrekle za novo politično linijo tajnika Dubčka.

Vendar pa ostaja še vedno neznanica zasedanje CK, ki se bo sestalo 28. marca in v katerem ni prišlo do pomembnejših novosti in kjer lahko prejme Novotny se določeno podporo. Tako bi se dalo tudi razlagati njegovo današnjo izjavo, češ da bo že se povedal svoje mnenje o sedanjem političnem razvoju. Vendar pa je proces politične preokretnosti zdel v ČSSR že tako globoke sile in to tudi v državnem aparatu, da je skoro nemogoče, da bi prišlo do novega preokreta, možno pa je, da se bo proces nekoliko zavrl.

Včeraj sta se sestala prezidij narodne skupščine in vlada, ki sta obravnavala medsebojne odnose in sta ugotovila, da je prihajalo do nedopustnega vmesavazvaja politične vodstva v vodstvu države in do kopiranja pristojnosti v enih s drugih rok. Izrekli so tudi avtoritiko, češ da so bili sami krivi, ker so dopuščali stanje, ne da bi se uprli.

Namestnik češkoslovaškega zunanjega ministra Jan Pudelak je včeraj po televiziji zavrnili, da obravnava ČSSR odnose z Zahadno Nemčijo pasivno in dejal, da si želijo vojaške posledice izdaja generala Šejne. Predvsem morajo ugotoviti, do katerih dokumentov je imel Šejna dostop in na tej osnovi bodo ugotovili tudi, kakšno nevarnost predstavljata za varnost države. Sporočilo dodaja, da so v tej zvezi že sprejeli določene ukrepe.

Zadnji politični dogodki so vzbudili veliko zanimanje v ČSSR, kar se številčno odraža v izredno povečani nakladi vseh listov, katerih naklada je samo v Pragi narasla od 118 tisoč dnevnih izvodov na 357 tisoč. Tiskarni delavci, ki so se sedaj boji, Kolikor je bilo mogoče zvedeti iz drugih virov, so gverilci sedaj okrog 270 km od prestolnice, potem ko so se napredovali kakih 70 km. Rodezijske čete si zlasti prizadevajo, da bi gverilce uničile, preden ti dosežejo kak obsežen center ter si pridružijo afriškemu prebivalstvu.

Pomneža vest pa je že sporočila, da so afriški gverilci prišli do majhnega središča Miami kakih 130 km v notranjosti Rodezije. Miami je oddaljen okrog 175 km od Salisburyja. Po poročilih so gverilci tudi sestrelili dve letali in neki helikopter.

Komisija za dekolonizacijo pri OZN je včeraj sporočila varnostne svetu izjavo svojega predsednika Mahmuda Mestirija (Tunzija), v kateri se zatrjuje, da se je klub sankcijam, ki so bile uvedene proti Rodeziji, gospodarski položaj države izboljšal. Mestiri zahteva od varnostnega sveta, naj razširi sankcije, potem pa do stavlja, da bi zaradi poslabšanja položaja v Rodeziji morala Velika Britanija brez odlašanja kaj ukremiti.

Skupna izjava katoliške cerkve ter ekumenskega sveta cerkva eza vzpostavitev miru po konfliktu v Nigeriju je bila danes objavljena v Vatikanu in istočasno v Zenevi. To je prvič, da sta katoliška cerkev in svetovni svet Cerkev, ki predstavlja protestantske ločine in pravoslavce, izdala skupen poziv vsem ljudem dobre volje, da se potrudijo za mir.

TITO NA JUBILEJNI KONFERENCI ZK ZAGREBA

Nenehno prizadevanje Jugoslavije za mir in sodelovanje med narodi

Mogoči so skupni naporji vseh miroljubnih naprednih sil, da se prepreči nadaljnje poslabšanje mednarodnega položaja

BEOGRAD, 20. — Predsednik republike maršal Tito je danes v svojem govoru v Zagrebu povedal, da Jugoslavija z zainteresiranimi državami vodi posvetovanja za sklenitev konference nevezanih držav in drugih držav na najvišji stopnji. Konferenca bi razpravljala o nekaterih splošnih vprašanjih kot so: borba za mir, neodvisnost in gospodarski napredek, izključitev sil in vmešavanja iz mednarodnih odnosov, likvidacija kolonializma in vse oblike dominacije. Maršal Tito sodi, da so ustvarjeni pogoji za sklenitev take konference, kajti na svetu je vedno več držav, ki se zavedajo, da je potrebno s skupnimi silami zoperstaviti se politični in v povečati napore za ohranitev miru na svetu. V takih pogojih so ne le potrebni, temveč mogoči skupni naporji vseh miroljubnih naprednih sil, da se prepreči nadaljnje poslabšanje mednarodnega položaja in se pozitivno vpliva na razvoj mednarodnih odnosov.

Kriteriji za udeležbo na tej konferenci, naj bi bil širši kot za konferenco nevezanih držav v Beogradu in Kairu, tako da bi se omogočila udeležba na njej vsem zainteresiranim državam, ki so pripravljene dati svoj prispevek k skupnim naporom. Tito je izrazil prepričanje, da bi taka konferenca dala močan prispevek k nevtralizaciji mednarodne napetosti ter za skupno sodelovanje nevezanih držav v OZN in na raznih mednarodnih sestankih.

Jugoslavija bo imela možnost posvetovanja z vrsto držav, ki so pokazale zanimanje za takšno konferenco. Od rezultatov posvetovanja z drugimi državami bo odvisno sklenitev konference. Jugoslavija bo po besedah Tita v bodoče podprla vse pobude in akcije za pravilno in konstruktivno rešitev vseh odprtih mednarodnih vprašanj. Mednarodni položaj zahteva, da se vsi potegujejo za ohranitev miru ter da se v mednarodnih odnosih od politike sile in vojne preide na po-

De Gaulle zahteva zlato kritje

Na izredno nizki ravni ameriške rezerve zlata

PARIZ, 20. — Današnja seja vlade je bila posvečena izključno finančno - monetarnim vprašanjem. Predsednik de Gaulle je po zaključku obravnave izjavil, da kriza dolarja in funta dokazuje, da sedanji sistem privilegiranih monet ni samo nepravilčen, temveč tudi neizvedljiv. Zato je treba uvesti sistem, ki bo izboljšal položaj, ki edino ima značaj nespremenljivosti in univerzalnosti. Tak sistem mora seveda upoštevati tudi organizacijo mednarodnega kredita, ki upošteva obseg izmenjave v sedanjem razdobju. De Gaulle je dejal, da bi bilo pričakovati, da se stvarno uravnovese plačila bilanca ZDA in Velike Britanije in je zaključil, da ima Francija «proste roke».

Po vestih iz Londona je šlo iz ameriških rezerv zlata v zadnjem mesecu skoro dvakrat toliko zlata, kot znaša zapadna proizvodnja in letni letni Nakupi zlata, pretekli teden so bili torej večji od najboljših pesimističnih predvidevanj in govorijo tudi o obsegu krize.

Vendar se sedaj položaj nekoliko izboljšuje, ker je na pariški borzi dosegla cena lingota 1 kg zlata 6.000 frankov, medtem ko je znašal teden prej 6.175 frankov, v petek pa 7.000 frankov.

Ameriški zaklad je sporočil, da so se rezerve zlata zmanjšale od 14. marca za 202 milijona dolarjev in da sedaj znašajo 11.232 milijonov dolarjev in da so torej na najnižji ravni od novembra 1966.

Bela hiša je sporočila, da je Johnson podpisal zakonski predlog, da bodo lahko služile celotne ameriške zlate rezerve za kritje zahtev tujih nacionalnih bank glede pretvarjanja njih dolarjev v zlato. Gre za globoko spremembo ameriškega finančnega sistema, saj je do sedaj po zakonu bilo treba zadržati določen odstotek za zlato kritje dolarja.

MADRID, 20. — Po dveh delovnih sejah so se danes zaključili razgovori o Gibraltarju med poimničnikom podtajnika v Foreign Officeu Beithom ter funkcionarji španskega ministrstva zunanjih zadev. Kot je bilo pričakovati, pravi nekata vest španske tiskovne agencije, razgovori niso dali nobene pozitivnega rezultata.

WASHINGTON, 20. — Novi veleposlanik ZDA v Rimu Gardner Ackley bo zapustil Washington konec tega tedna.

USPEŠNI BOJI ČET FNO

Johnson še obeta zmago v Vietnamu

Diplomatski predstavnik Severnega Vietnama v Franciji na obisku v Švici

SAIGON, 20. — Kakih osem kilometrov južno od Saigona so se južnovietnamske vladne sile zapletle v oster boj s četami FNO. Po poročilih Beithom ter funkcionarji španskega ministrstva zunanjih zadev se je v bližini mesta Tan Tru približno 40 km južnozahodno od prestolnice. Do ostrih akcij pripadnikov narodnoosvobodilnih sil je prišlo v Cholouu, kitajski četli Saigona.

Hudi boji se bjejo na višinah srednjega Vietnama, kjer si ameriške čete prizadevajo, da bi ustavile grozeče prodiranje narodnoosvobodilnih sil proti Kontumu. Slabo vreme je oviralo ameriško letalstvo pri bombardiranju Severnega Vietnama.

Predstavnik zunanjega ministrstva Severnega Vietnama je izjavil, da zahteva vlada v Hanoju, naj vlada Zahodne Nemčije preneha s delovanjem ZDA v napadnih vojni v Vietnamu. Predstavnik je dejal, da Zahodna Nemčija poslala v Vietnam 1500 tehnikov, 120 pilotov in orožje.

Na zasedanju v državnem tajnistvu ZDA, kjer se je govorilo o zunanji politiki, je predsednik Johnson zelo ostro podprl svojo odločitev, da se bo boril naprej in spet je obljubil zmago v Vietnamu. Dejal je, da se nasprotnik ne bojuje več samo na bojišču, v džungli, v vaseh, v mestih temveč se je začel boriti v srecih in duhovih Americanov. Sporočil je napad proti našemu narodnemu značaju.

V razgovoru s profesorjem Haugom je dejal, da Ma Van Bo dejal, da potrebuje Severni Vietnam zlasti material za hitro pomoč. Potrebuje tudi antibiotike, medtem ko ni potrebe po zdravstvenem osebju. Haug je dejal, da namerava švicarski Rdeči križ pomagati art-pojilsko zdravstvenega materiala v vrednosti 250.000 švicarskih frankov so v teh dneh že odposlali v Hanoi.

Ma Van Bo je zatem zapustil zvezno palačo ter šel na razgovor s Haugom, glavnim tajnikom švicarskega Rdečega križa.

MALO PRED MESTECOM CALANGIANUS NA SARDINII

Izginitev premožnega posestnika: domnevajo, da gre za ugrabitev

Za Campusom, Moralism in Petrettom že četrti talec v rokah banditov

SASSARI, 20. — Od sinoči ni več nobene vesti o 52-letnem premožnem posestniku Paulinu Pittorruju iz Calangianusa, kakih 30 km od Olbije. Domnevajo, da so posestnika ugrabili. Pittorru je poročen in ima štiri otroke od 7 do 19 let. Sinoči so soročniki samani čakali povratek Pittorruja. Ker ga predolgo ni bilo, so obvestili karabinjerje, ki so s sodelovanjem prostovoljcev organizirano pregledali kraje nedaleč od vsaj, kjer bi moral biti Pittorru. Ves čas so okolico raziskovali s svetlobnimi raketi. Govorijo, da so pred dnevi opazili nedaleč od hiše družine Pittorru neznan avto.

Zadnja oseba, ki je videla izginulega, je posestnik Nino Nicolli, prav tako iz Calangianusa. Ki se je včeraj popoldne sestal z njim. Oba sta z Nicollijevim avtom odšla, v kraj, ki je znan pod imenom Putzu de rana, da bi se domenila za ceno z'v'ne, ki jo je hotel Nicolli odkupiti.

Danes se je zvedelo, da so neznanec ugrabili Pittorruja ko se je vračal domov. Vest so objavili karabinjerji, medtem ko je na stotine karabinjerjev, agentov javne varnosti in odredi baschi blus pregledovali okolico, da bi našli vsaj kakšno sled.

Pittorru je že četrti oseba v rokah sardinskih banditov. Ostale tri so Giovanni Campus, Luigi Moralis in Nino Petretta. Danes jutraj je na stotine prostovoljcev pregledalo okolico Olbierja, da bi našli kakšno sled za Campusom in Petrettom. Akelejo so nadaljevali tudi v popoldanskih urah.

V zvezi z ugrabitvijo Pittorruja se je zvedelo, da sta se z Nicollijem v 79. LETU

Umrl je režiser Carl T. Dreyer

KOPENHAGEN, 20. — Znamo filmski režiser Carl Theodor Dreyer je danes umrl v bolnišnici. Dreyer, ki se je rodil 3. februarja leta 1889, se je najprej začel baviti z novinarstvom, leta 1912 pa se je posvetil filmu. Najprej je sestavljal didaskalije za tuje filme, ki so jih predvajali na Danskem, kasneje pa se je bavil še s scenografijo in s sestavo, dokler ni leta 1919 režiral svoj prvi film »Predsednik«. V drugem filmu »Strani iz Satanove knjige«, ki nosi letnico 1920, je začel upoštevati svoja verska načela s katerimi je prepletel vse svoje filme. Viške slave je dosegel leta 1928 s tedaj brez doma najboljšim filmom v Evropi »Trpljenje device Orleanske«. Prvi Dreyerjev govorni film je bil »Vampir« (čudna pustolovščina Davida Graya), ki ga je dokončal leta 1931. Po smrti številnih dokumentarjev za neko dansko družbo, se je Dreyer leta 1943 lotil novega filma, znanega »Dies Ira« v katerem je orisal položaj na Danskem v 17. stoletju. Leta 1955 je njegov film »Ordet« (Beseda) dobil veliko nagrado beneškega filmskega festivala. Njegov zadnji film je bil »Gertrud«, ki ga je, čeprav ga je smel nekaj let prej, predstavil občinstvu šele leta 1964. Vsega skupaj je režiral 14 filmov in številne dokumentarje in kratkometražne filme, nekatere celo na račun danske vlade.

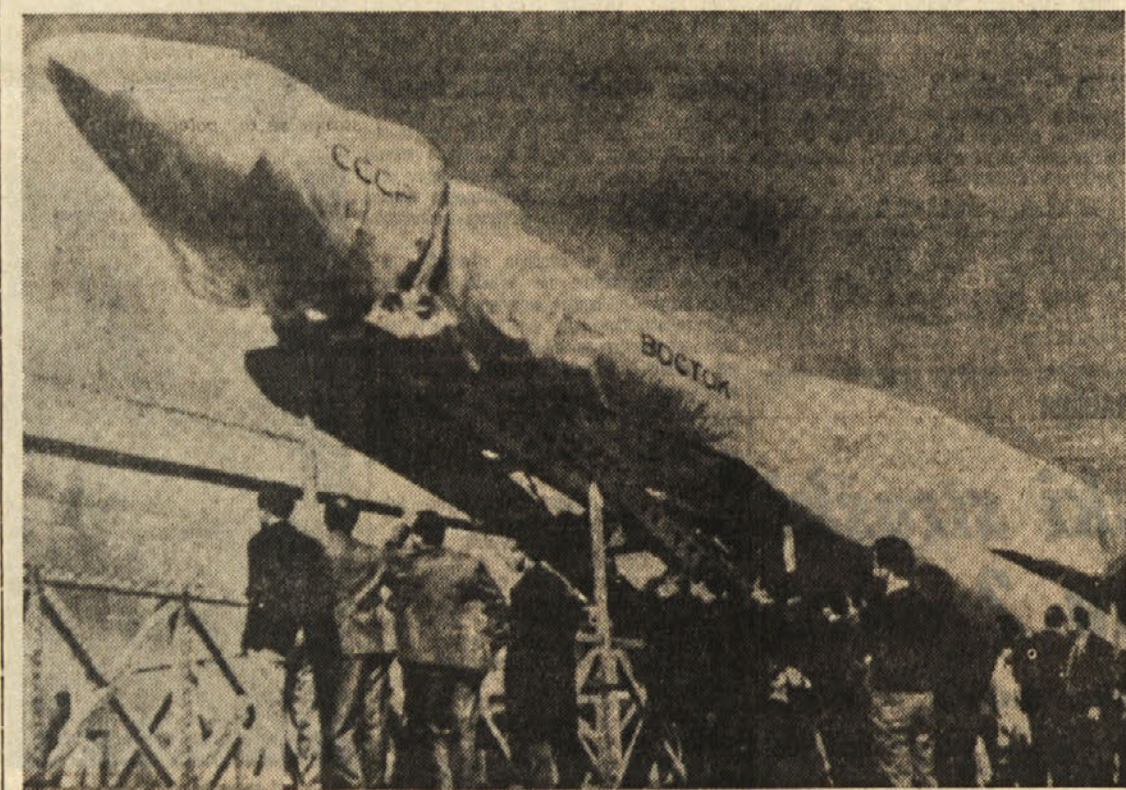
Dreyer ni vedno našel primerenih ljudi, ki bi mu denarno pomagali, zaradi česar se je raje odpovedal načrtom. To velja tudi za njegov zadnji film o Kristusu, ki ga je hotel snemati v Izraelu.

vračala domov po državni cesti 127 Sassari-Olbia. Na nekem križišču so ju ustavili. Na cesti je bil ustavljen fiat 1300 z dvema osebam. Isti avto naj bi bil nekaj dni prej ustavljen pred Pittorrujevo hišo. Ko sta potnika dvobarna fia opazila posestnika, o katerem menijo, da so ga ugrabili, sta ga prijateljsko pozdravljala. Oba sta izstopila iz avta in sta se začela pogovarjati z njimi. Prepričani, da gre za dva prijatelja Paulina Pittorruja, se je Nino Nicolli nekaj minut kasneje poslovil in se vrnil v Calangianus. To se je dogajalo med 19. in 19.30. Od tistega trenutka dalje je izginila vsaka sled za Pittorrujem. Preiskava je ugotovila, da je bil nedaleč od 1300 ustavljen pri križišču tudi fiat 500 s tremi osebami. Danes so že ob zori nadaljevali preiskavo in iskanje izginulega posestnika. Policijskim silam se je pridružil tudi starejši Pittorrujev sin, 19-letni Mario.

Streljanje v Manhattanu: obračun med gangsterji

NEW YORK, 20. — Včeraj je prišlo pred cerkvijo v nižjem predelu Manhattanu do streljanja, ki močno diši po obračunu med dvema tolpmama gangsterjev. V prvih jutranjih urah so se avto, v katerem so bile tri osebe, približali belordecemu cadillacu s štirimi potniki. Očividci so izjavili, da sta iz prvga vozila izstopili dve oboroženi osebi. Eden se je mirno podal za cadillac, drugi možakar pa je stopil spredaj. Nepričakovano sta začela streljati proti ustavljenemu avtu in ko nista imela več nabojev, sta jo jadno popihala.

Policijska patrulja ki je bila v bližini, je bila takoj na kraju streljanja. Dva policijska agenta sta začela zasledovati udeležnika, ki sta se hotela rešiti aretacije z vstopom v avtobus mestne proge. Agenti sta avtobus ustavila in sta z naperjenima samokresoma stopila pred krovca, katerima ni preostalo drugega kot da sta se predala. Na policijski postaji so jih identifikirali za Josepha Benanteja in Nicka Cosmoa. Njuni naboji so zadeli dve osebi, ki sta bili v cadillacu: stanje obeh je zelo resno.

Ob koncu meseca bodo na področju EUR v Rimu otvorili razstavo elektronike, kjer bo tudi na vpogled občinstvu ogromna vesmirska raketa, ki je ponesla okrog zemlje sovjetsko vesoljsko ladjo »Vostok« s prvim astronautom Jurijem Gagarinom

Nepošten podporočnik RK

Prisvojil si je blago namenjeno žrtvam potresa na Siciliji

TRAPANI, 20. — Karabinjerji so prijaviili sodnim oblastem pet oseb, ki so jih obtožili prisvojitve blaga, ki je bilo namenjeno žrtvam potresa na Siciliji. Material je bil v skladišču Rdečega križa v Castelvetranu. Karabinjerji so obtožili 32-letnega podporočnika Rdečega križa Giuseppea Randazza poneverbe javnega blaga, 45-letni Vito Amato, 53-letni Francesco Lucido in 51-letni Vito Lucido se bodo morali zagovarjati zaradi sodelovanja pri ponvebi, medtem ko so Randazzo sestro obtožili posesti poneverjenega blaga. V stanovanju Randazzo sestre so preiskovalni organi našli za pol milijona lir raznega blaga.

ZARADI SLEDV PREPARATA »E. 605« V ČREVESJU POKOJNIN

Mlad južnotiroolski posestnik osumljen treh umorov s strupom

Nenadna smrt služkinje in očeta oktobra lani

BRUNIK, 20. — Nad mladim južnotiroolskim posestnikom Markarjem, ki je obtožen umora očeta in služkinje, visi še sum tretjega uboja. V teh dneh so namreč izkopali truplo 70-letnega Markarjevega služabnika Sebastiana Huberja, ki je umrl pred dvema letoma.

Južni Tirolec, ki je stanoval na pristani »Peter Mayr« v S. Lorenzu di Sebato, je trenutno zaprt v brunških zaporih, kjer bo ostal do sobote, ko bo morala sodna oblast izreči dokončno besedo. Priprti posestnik zavrača vse obtožbe, da je s strupom umoril očeta Petra, ki je umrl 21. oktobra lani in gospodinjko pomočnico Marijo Breitwieser, ki je umrla 9. istega meseca in istega leta. Obema so v črevesju našli sledove strupa »E. 605«, ki je za ljudi smrtno nevaren.

Johann je imel še pet bratov, vendar bi po zakonu, ki ureja podedovanje posestev na Tridentskem in Južnem Tirolskem ostal edini lastnik pristani. Preiskava poteka zaradi čudnega značaja puštrških kmetov, zaradi močestnosti in tudi zaradi skoraj nerazumljivega dialekt, zelo počasi. Mati Johanna, ki kaže več let kot jih ima na rame, skoraj noče verjeti, da jo je hotel sin zastrupiti. 9. oktobra lani si je našla v čašo kave, ista usoda.

Konkretnih dokazov proti Johannu Markarju ni. Policija ima v rokah le istološke izsledke o strupu v črevesju pokojnih in presnetljivo priznanje Johanna čes da je hotel spovročiti očetu le nekaj žolčnih bolečin. Nekateri trde, da Johann ni pri čisti pameti. Seveda so to le govorice, medtem ko preiskovalni organi iščejo kaj bolj tehtnega. Zato so tudi danes zaslišali kakih 20 oseb iz kroga prijateljev, znancev in soročnikov Markarjeve družine. Kaj so ugotovili pa ni nikogar.

605«, njena služkinja pa je ves ko-zarec zvrnila v svojo čašo in spila. Kmalu zatem se je v bolečinah zrušila na tla in zaradi strahovitih krčev grozno vplila. Dvanajst dni kasneje je tudi Johannovega očeta Petra Markarja, ki je delal drugje, kot hlapec, da mu ni bilo treba stanovati na pristani, doletela, potem ko je spil skodelico kave, ista usoda.

605«, njena služkinja pa je ves ko-zarec zvrnila v svojo čašo in spila. Kmalu zatem se je v bolečinah zrušila na tla in zaradi strahovitih krčev grozno vplila. Dvanajst dni kasneje je tudi Johannovega očeta Petra Markarja, ki je delal drugje, kot hlapec, da mu ni bilo treba stanovati na pristani, doletela, potem ko je spil skodelico kave, ista usoda.

Temnopolti šerif aretirat belega šefa policije

TSUKEGEE (Alabama), 20. — Edini temnopolti šerif južnega dela ZDA Lucius Amerson je včeraj aretiran načelnika policije v Natusli Bobbyja Singletona in agenta državne policije Jamesa Bassa, oba belca z obtožbo, da za pretepa 22-letnega črnca Oscara Leija Devana in se iz ustrahovalnih namenov poslužila strelnega orožja. Aretiranca sta zavrnila obtožbe in sta dosleda, da so ju proti kavdji 300 dolarjev izpustili na časovno svobodo.

TEL AVIV, 20. — Medtem ko se je izraelski vojni minister Moše Dayan zabaval z izkopavanjem v arheološkem delu predmestja Tel Aviva, ga je zasul plaz zemlje in kamenja. Ministra so odpeljali v bolnišnico Tel Hashomer, kjer so zdravniki izjavili, da njegovo življenje ni v nevarnosti. Dayan ima zlomljeni več reber in hrbenično vreteno.

GOSPODARSKE VESTI

Svetovni denar v prihodnje brez zlate podlage?

Kaže, da so guvernerji osrednjih bank »zlatega pola« na nedavnem sestanku v Washingtonu zaključili poglavje mednarodne gospodarske zgodovine, ki nosi naslov »Gold exchange standard«. Svetovno časopisje, radio in televizija, se te dni na široko ukvarjajo z »zlatom mrzlico«, kvotacijami vrednostnih papirjev, ki so povezani s pridobivanjem zlata in podobnim; izza dnevnih vestí pa je na splošno opaziti, da je po dolgih letih počasnega pripravljanja verjetno zdaj dozor čas za temeljito spremembo v svetovnem denarnem stroju.

Z »Gold exchange standardom« so zahodne države že pred desetletji hotele ugotoviti mednarodno finančno sodelovanje in hkrati domača gospodarstva. Z njim so se praktično obvezale, da bodo sprejemale ameriški dolar kot polnovredno valuto za svoje uradne rezerve, in da bodo torej hranile v domačih skladiščih, poleg zlatih palic tudi svežnje ameriških dolarjev za kritje lastnega denarnega obtoka. Združene ameriške države pa so se enostransko obvezale, da bodo kupovale in prodajale suho zlato po stalni ceni 35 dolarjev za unco (31,1 gr) kar ustreza ceni okoli 800.000 lir za kg. To obljubo so Američani res držali vse do danes, čeprav to nikakor ni bilo lahko, niti zanje, niti za njihove poslovne in politične partnerje. V povojnih letih so svetovne cene zlata in storitev stalno naraščale in tako je tudi cena zlata ves čas težila navzgor. Leta 1961 je ta prišlo postal tako silen, da so morale ZDA poklicati svoje sodelavce na pomoč v obrambo stalne cene zlata in s tem svedo v obrambo dolarja, za katerega bi vsako naraščanje cene pri zlato pomeno vzporedno znižanje kupne moči, ustanovili so »zlati pool«, sporazum osmih partnerjev s skupnim skladom 270 milijonov dolarjev v valutah in zlato. Svetovna trgovina je napredovala, industrijske in denarne potrebe po zlato so se večale, cena rumeni kovini pa je še vedno nihalna med 34,80 in 35,20 dolarja za unco: »zlati pool« je imel nalogo, da z odkupovanjem in prodajanjem zlata prepreči spremembe v njegovi ceni. Če je to po eni strani ugodilo državam sodelavkam — v poolu so bile, poleg ZDA, še Zahodna Nemčija, Velika Britanija, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Švica, medtem ko je skupni sklad upravljal angleška Narodna banka — ker so imele del svojih uradnih rezerv v dolarjih in bi torej vsaka devalvacija ameriške valute neposredno prizdejala tudi njihovo finančno moč, jih je sčasoma začela skrbeti druga plat medalje. Skrbí jim je začela delati ameriška plačilna bilanca: ta se zlasti v zadnjih letih zaključuje z naraščajočim primanjkljajem, medtem ko je ameriška izmenjava blaga s tujino (trgovinska bilanca), nasprotno s tem stalno aktivna. Američani so na svetovnem trgu v glavnem upniki svojih trgovinskih partnerjev, primanjkljaj v njihovi plačilni bilanci pa povzročajo neblagovne postavke, predvsem voljaki izdatki v tujini, naložbe v tuje industrije in za razna posojila denarja v razvoj. S tem so torej Američani dolžniki naprav tujini, njihov dolg pa je samo v lanskem letu presegel vse aktivne postavke plačilne bilance za 4 milijarde dolarjev.

Tudi druge države imajo vsaj začasne primanjkljaje v svojih plačilnih bilancah, zaradi tega pa se nihče ne razburja. ZDA pa je položaj povsem drugačen: njihov primanjkljaj ni začasen, temveč že stalne narave. Svetovni upniki pa poleg tega ne terjajo od Američanov, naj bi poravnali svoje dolgeve s tem, da bi jim zamenjali dolarje v zlato, kakor imajo vso pravico zahtevati, temveč hranijo na domačih uradnih rezervah kar ameriško valuto. Teh dolarjev je v tujini zelo dosti. Če bi denitno samo Italija, Zahodna Nemčija in Belgija lepega dne zahtevale od ZDA, naj jim zamenja njihove dolarje v zlato, bi ameriški zakladnik Fort Knox še isti dan lahko spremenili v plesišče.

Ko je angleški funt jeseni lanskega leta stopil za korak nazaj na svetovni finančni pozornosti, so začeli zahodni gospodarstveniki (in špekulanti) resneje razmišljati o dolarju in Ameriki. Prvi so začeli naglašati, da imajo Američani od svojega naraščajočega primanjkljaja v plačilni bilanci pravzaprav veliko korist, kajti ne le da jih nihče ne vleče za suknič, naj bi poravnali dolgeve z zlato, temveč sprejema tujina čedalje več dolarjev iz ZDA tudi v obliki industrijskih naložb. Ker pa je dolar umetno nad-

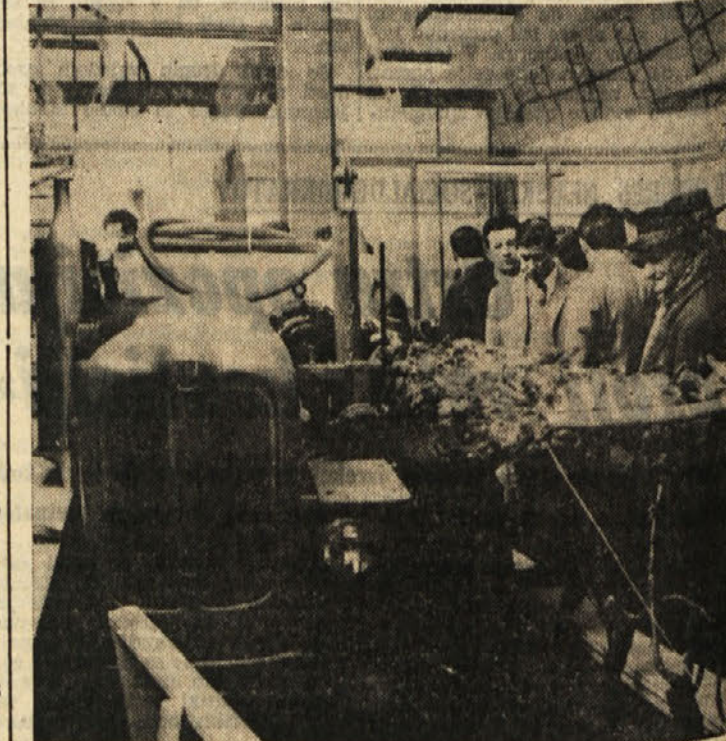
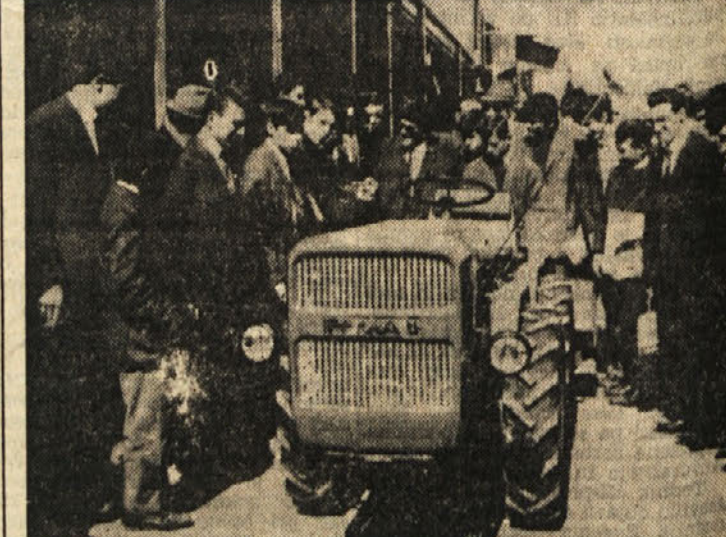
borze. Kako dolgo bo to lahko trajalo? Zdalj imamo dve ceni za zlato: eno uradno, med državnimi bankami, drugo pa zasebno, ki je prepuščena svobodni igri ponudbe in povpraševanja. Ta dualizem ne more trajati leta in leta: trajal bo le toliko časa, da se strokovnjaki dogovorijo o novi ureditvi svetovnega denarnega stroja. »Gold exchange standard« gre h koncu. Svetovni denar se je delno že ločil od zlata, sčasoma pa se bodo preureljale še zadnje vezi med njima, tako da bo zlato nastopilo svojo neodvisno pot, pot ene izmed redkih in dragocenih kovin na svetu, denar pa zopet svojo pot, pot mednarodnega plačilnega sredstva in merila za najrazličnejše vrednosti. Ali se bo to zgodilo z uvedbo neke umetne valute, ali le z uvedbo manjše »zahodne valute«, ali še kako drugače, bo pokazala bližnja prihodnost. Merkantilizistično pojmovanje mednarodnih gospodarskih odnosov pa je vsekakor mimo in odločaje več je strokovnjakov, ki so menjajo, da je nastopil čas, da se gospodarska veljava držav prične meriti ne po količini zlata, ki ga te imajo, temveč po njihovi gospodarski in proizvodni zmogljivosti.

ELIO FORNAZARIC

Z izleta Kmetijske zadruge v Verono

Kakor smo že poročali v našem listu, je preteklo nedeljo obiskalo veronski sejem kmetijske in živilske strokovnjakov s Tržaškega in iz Milja. Izlet je organizirala Kmetijska zadruga, ki je tako ponovno dala našim ljudem možnost, da si za razmeroma majhen denar ogledajo to razno razstavo. V Veroni smo srečali tudi Gorikane, ki so prišli na sejem z avtobusom, ki ga je organizirala goriska Kmetijska zveza, z zanimanjem pa smo ugotovili, da je na sejem prišlo neverjetno veliko številu ljudi tudi iz sosednje Italije, in to ne morda le iz bližnjih krajev, ampak iz oddaljenih notranjosti, iz Zenice na primer, in iz drugih krajev. Sama razstava je bila kakor običajno zelo bogata in obširna: za temeljit ogled takšnega sejma bi potrebovali več dni, če pa je nekaj ur. Zato si je moral v nedeljo vsak po lastni presoji v morju eksponatov polskati tisto, kar ga je najbolj zanimalo. Včasih pa sploh nisi prišel zlepa do zadnjega predmeta, kajti ta dan je bil sejem tako obiskan, da si moral marsikje čakati na vrsto, da si lahko kaj vidiš ali povprašaš. Za naše kraje in kmetije, kolikor jih sploh imamo, je ogromna večina strojev in naprav, razstavljenih v Veroni, neuporabna, so pa izletniki zasledili tudi marsikaj koristnega za naše

Pa še spomin na izlet v slikah: na prvi sliki grupa obiskovalcev obkroži traktor, ki je v koraj sam, po elektronskih impulzih, ki mu jih pošilja strokovnjak med množico (moš s klobukom in s komandno skatlo na prsih). Bomo torej jutri orali polje sede pod skošatlo »vijo«? Druga slika prikazuje stroj za trganje grozdja, tehnično novost, ki je odnesla prvo nagrado za tovrstne iznajdbe. Vse lepo in prav, toda preden bomo lahko uporabili ta stroj v naših krajih, bomo morali najprej zamenjati stare »inogradje« z novimi, nato pa se bomo morali še odločiti, ali bomo vinu, kajti stroj sicer dela in ne zahteva plačila in socialnega zavarovanja, ampak tudi ne vidi gnilih in nezrelih jagod.... Tretja slika:

ZARADI UVEDBE KRATKEGA TEDNA V SOVJETSKI ZVEZI

300.000.000 gledalcev več v kinematografih

MOSKVA, 20. — Lani so zabeležili kar 4 milijarde in 400 milijonov prisotnosti v sovjetskih kinematografih. V zvezi s tem je načelnica kinematografske urada iz izvršnega sveta moskovskega sovjeta Tamara Lamasova izjavila, da se je število prisotnosti v primerjavi s 1966. letom povečalo za skoraj 300 milijonov. Po njenem mnenju gre vsak prebivalec mest v kino povprečno dvajsetkrat na leto, medtem ko je povprečje na podeželju 16-krat. To pomeni da je čas, ki ga vsaka sovjetska družina posveča kinu, precejšen. Nekaj zanimivih podatkov za Moskvo: trenutno je stalnih kinematografov, ki so moderno urejeni, 114. V teh lahko istočasno prisostvuje predvajanju filma 77 tisoč 500 oseb. V 1967. letu so zgradili sedem novih kinematografov z 8000 sedeži. Posebno »Ok-tjabr« lahko sprejme 3000 oseb, »Zarjadje« 1500, »Tbilisi« in »Brest« pa 1000 oseb. Medtem ko so 1966. leta v moskovskih kinodvoranah prodali 89.790.000 vstopnic, je prejšnje leto prisostvovalo predvajanjem filmov 114.580.000 oseb. Skratka, v enem samem letu se je število gledalcev v glavnem mestu zvišalo za več kot 15 milijonov. »Lani«, je rekla Tamara Lamasova, »se je delovni teden sovjetskih delavcev in uradnikov zmanj-

Dve mladi Neapeljčanki omamili in okradli toskanskega industrijca

NEAPELJ, 20. — Danes so agenti neapeljskega oddelka za zatiranje prostitucije pod vodstvom dr. D'Andreo aretirali dve ženski, ki naj bi v Firencah prevarali in omamili industrijca, pri čemer sta mu med sestankom z njim odnesli 70.000 lir. Aretirani ženski sta 24-letna Filomena Prestieri in 23-letna Giovanna Esposito, obe iz Neapla. Mladi ženski, proti katerima je javno tožilstvo v Firencah izdalo zaporni nalog, so po kratkem zasliševanju na kvesturji odpeljali v spremstvu članice ženske policije v toskansko mesto.

Kot se je zvedelo, sta Prestieri in Esposito spoznali v Firencah industrijca, katerega ime niso javili. Z njim sta se večkrat sestali in končno sta mu predlagali, da bi se udeležili zabave v neki villi. Tu sta ga, po prijavi industrijca, Neapeljčanki najprej omamili in ga nato okradli.

50 mrtvih v Indiji pri železniški nesreči

BOMBAY, 20. — Nocoj se je pripetila na postaji Yalvigi kakih 545 km od Bombaya strahovita železniška nesreča, ki je terjala 50 mrtvih in veliko število ranjenih. Na kraj nesreče so poslali posebni vlak z zdravstvenimi osebami in policijskimi silami. Do strahovite nesreče je prišlo, ker je ekspresni vlak trčil z vso silo v ustavljen vlak krajve proge.

OD PONEDELJKA DALJE V CELJU

Teden slovenske sodobne drame

V ponedeljek se je pričel v Celju III. teden slovenske sodobne drame. Festival je otvoril upravnik Slovenskega ljudskega gledališča Celje Slavko Belak z željo, da bi se teden prirejal vsako leto in tako seznanjal javnost z dosežki slovenskih dramatikov. Za njim je pozdravil prisotne Vlado Novak v imenu občana in občinske skupščine Celje, ki je tudi pokrovitelj festivala.

Nato je nestor celjskih gledališčnikov magister Fedor Gradišnik podal resime dosedanjih uprizoritev na tem festivalu in poudaril pomen te manifestacije slovenske sodobne dramatike in njenih ustvarjalcev. Prvi teden je bil prav v Celju leta 1955 in po njem so idejo festivala povzeli poznejši organizatorji podobnih gledaliških festivalov. Zaradi finančnih težav in neenake žetve na polju domače dramatike pa se je festival odvijal le občasno, čeprav bi bilo želeli, da bi bil vsako leto kot nekakšno Malo pozorje.

V avli SLG je tudi razstava scen-skih osnutkov in skic za kostume, del, ki bodo uprizorjena na tem tednu.

Kot prvo se je predstavilo Mladinsko gledališče iz Ljubljane z mladinsko igrjo Leopolda Suhadolca NAROBIE STVARI V MESTU PET PEDI v režiji Mirana Herzoga. Sca-na je delo Avgusta Lavrenčiča, ka-

stumi Mije Jarčeve, koreografija Jake Hafnerja in glasha Urbana Kodra. Mladi celjski gledalci so z navdušenjem pozdravili izvajalce.

V prihodnjih dneh se bodo predstavili še: v sredo Mestno gledališče ljubljansko s poetično dramo Gregorja Strniša SAMOROG; v četrtek Slovensko ljudsko gledališče Celje s priredbo Cankarjevih političnih spisov pod skupnim naslovom LEPA NAŠA DOMOVINA (žal zaradi obolenosti v ansambli ne morejo predstaviti novitete), istega dne popoldne se bo predstavljal še igralca z Reke Branka Verdonikova z GOSPO JUDIT Ivana Cankarja; v petek Drama SNG Maribor z dramo Ignaca Kamenika MARIONETE in v soboto Drama SNG Ljubljana s KONGRESOM Primoža Kozaka. Teden bo zaključilo Slovensko gledališče iz Trsta z odrsko priredbo Mirka Mahniča STARI LJUDSKI TRIPTIH.

V tem tednu bosta tudi dve posvetovanji: 22. dopoldne bo skupnost slovenskih gledališč nadaljevala pogovore, ki jih je začela že jeseni v Mariboru na tednu slovenskih gledališč. Naslednjega dne pa se pogovor o gledališkem pogovornem jeziku, ki ga bodo vodili priznani slovenski gledališki strokovnjaki.

Andrej Nahtigal

ČETRTOVA ČRTICA

Telefonistka

Connie Adams je hitro šla po hotelskem hodniku in stopila v prostor, v katerem je bila telefonska centrala. Čutila je prijetno vzruženje kot vsako jutro v sedmih letih, odkar je delala tu. Nadela si je služalke in vtaknila kabel v signalno tablo.

V dnevi izmeniti sta delali dve dekleti. Nova telefonistka Betts je prišla nekaj minut pozneje. Bila je mlada ženska, ki ni imela rada svojega dela.

Connie je čutila sočutje do Betts, ker je imela dva otroke. Toda tudi Connie si ni mislila, da se je poročila s Petrom Rusherjem, da bo nekega dne morala v službo.

— Dobro jutro! — je rekla Betts zlovoljno.

Sedli sta in začeli sprejemati pozive.

Uro kasneje je Connie slišala Betts, kako odgovarja na poziv iz mesta.

— Zai mi je, toč štiri! hoteli so, da imajo dve sobi. —

Connie je videla, kako se je Betts namrščila, po tem je vedela, da je njen sogovornik zadržan.

— Obzlujejam, — je na koncu rekla Betts odločno, — toda to je hotelsko pravilo.

Kreknila je zvezo.

Ko se je Connie odšla od Petra, je bila prišiljena poslušati si službo. Končala je tečaj za telefonistke in prišla v ta planinski izletniški kraj v Sieri. Fostala je odlična telefonistka, smatrala pa je, da so ravno pravilo osnovna, na kateri bo dosegla uspeh pri tem delu.

— Ne vidim, zakaj ne bi smele povedati sobnih števil? — se je pritoževala Betts.

— Moramo varovati naše goste. —

— Ne razumem. —

Connie se je Betts zasmilila zaradi njene navičnosti. Čeprav ni bila kdove kako modra, jo je čas, prebit v hotelu, obogatil z izkušnjami.

— So gostje, ki hočejo, da njihovo bivanje pri nas ostane skrivnost. —

Tega se nisem spomnila, — je zamrmrala Betts.

Connie se je potrpečljivo nasmehnila in sprejela poziv iz vratarjeve lože.

— Tu Roger, se je slišalo. —

Nasmehnila se je.

— Zdravo Bill. Dobro veš, da me ne moreš prevarati. —

Imela je nezmožljiv sluh. Nekateri hoteli služabniki so skušali spreminjati svoje glasove, pa jim nikoli ni uspelo.

Mala žarnica nad številko 418 se je prižgala. Zvezala je in ponovno rekla, kot je naročilo pravilo.

— Dobro jutro. Kaj morem storiti za vas? —

— Koliko je ura? —

Zdrnila se je. Položila je roko na usta in jo nato hitro iztegnila proti predalčku, kjer so bili kartoni s podatki o gostih. Na kartonu 418 je pisalo: «A. Harris s soprogo».

— 9.47. — je odgovorila in se trudila, da bi ji glas zvenel mirno.

— Ben, si vidu, Jakee, če je koker sm reku jest? Kumej je dobro pascu pust, jemamo vre razpisane volitve. In spet bo lušno.

— E, vidim, vidim. Jest rečem, de narbol kontenta more bet mularija, ke bo jemala spet več ku an teden počitenc. Zatu ke prvo nedelo bo volitve za senat in parlament in nedelo pole pej za deželo. In ke se jem ne splaš dvakrat delat in dvakrat porirat vse tiste volivne sedeze, bojo šle ostale zaprte kar an teden.

— Vides, za tu ni škoda šolskih dni. Ma jeh je blo škoda, če be slovenski šolniki šli tri dni na tisti seminar. Tu pej prou ni mogoce.

— E, dragi moj; equod licet bovi non licet yovi al equod licet yovi... Kaku je ze tu?

— Nej bo ku če, ma je res. Samo ne znam, ali smo jovi al bovi.

— Tudi če ne znaš? Sej ti ni treba vse znat. Kdor ni z malim zadovoljen, tudi velikega ni vreden.

— Tu rečeš ti. Ma si vidu plakate, ke razglajajo, de bojo volitve?

Se zna, de sm vidu. Tudi tisti tabeloni za stavet gor plakate za propagando so vre postavljeni. Zdej bo treba torej brat, zatu de bomo znali, kaku volet.

Ma si vidu tudi slovenske plakate? Si vidu, de so dosti bol majhni koker, ku be reč, ufičelni. De so samo na polovico in zatu tudi forte majhne crke.

Ja, po meri.

Kaku — po meri?

Ja, kej nismo majhšina? Za majhšino morejo bet tudi majhni plakati, ne? Kej se te ne zdi?

Ma dej, dej, kej govoriš!

— Jest govorim, dragi moj, po logiki. Za večino je treba večje plakate, za majhšino pej... ajnše. Sej je lahko zastopel! In pole je v tem tudi amo priznanje za nas.

— Ma kej...?

— Ja, ja, priznanje. Sej si bodu u šulo? Ben, se spomneš, de u prvem razredu, kadar si se še uči pisat in brat, de si jemu u bukvah tiskane forte velike crke in tudi na tablo je blo treba malat tiste crke forte na veliko. In pole, kadar si pršu u drugi razred, so ble crke vtre nekeje majhne. In kadar si pršu toliko naprej, de si res dobro znau brat, so ble crke taku majhne, koker u bukvah za velike ledi al koker u čimnikih. Vides, jest čem reč, da če so za nas nardili taku majhne plakate ses taku majhnimi crkami, de nas držijo za take, ke znajo dobro brat in ke jem ni treba pisat ses taku velikimi crkami koker mulariji u prvem razredu.

— Ma znaš, Jakee, da si veliki! Kudu be se mislu, de bo šlo taku pogurmlau! Tu je zame novo.

— E, pr teh volitvah boš vidu še marsikej novga. Pravejo, de ne bojo več toliko računalni na shode, zatu ke so pr pasaneh volitvah vidli, de nobeden neč ne posluša. De bojo tle začeli z nekšnimi novimi prijemi. De bo propaganda bol kulturna, de bojo koker nekšne predstave, filmi in tako. De bo vse bol kulturno.

— Ben, sej tu je prou. Zatu ke tudi meni se zdi, de sameh čakol so ledje štuji. Tudi propaganda more bet bol konkretna.

— Vides, pod cesarjem Francam Jožefam so za propagando plačevali volivcem tudi golaže!

— E, za tisto so pej pasali cajti!

S POTOVANJA PO ŠIRNI SOVJETSKI ZVEZI

Po zelo lepem Kavkazu domovini nacionalnosti

Na področju, ki je veliko kot Slovenija, živi 38 narodnostnih skupnosti - Kako čerkeški študent pojmuje nacionalni razvoj

(Poseben dopis)

KAVKAZ, marca. — Visoke gore, zeleni gozdovi, ozke doline, med katerimi se vijejo reke, ki se v prave ceste, bele hiše, karšne sme srečal v Bosni. In vendar to ni Bosna, pač pa Kavkaz, domovina človeštva, kot nekateri trdijo. Avtomobil zavije in pripelje v vas. Ko jo za vso vlogo v gora. Pred ognjeno črno oblačeno ženo potuje, Italijani, z juga podobna. Moški so visoki z lepimi aristokratskimi potezami, pa čeprav so dejavni ali kmetje, kot ostali prebivalci velikega «sojuza». Marsikdo nosi brke pod nekoliko izrazitim nosom, kar kaže na spominjajo na Kavkaz, ki je toliko let sedel v Kremlju.

Dekleta niso lepa, le nekatere izjeme srečamo, če pa so lepa, so zares lepa, prekrasna, trdijo Kavkazci. In prav imajo. Oko kar samo obhaja lepih potezah, črnolasega dekleta, katerega obnašanje je nekako aristokratsko. O vsem tem pa kdaj drugič.

Kavkaz je lep, prelep, da besede niso dovolj. Ustavil pa bi se ne pri njegovi lepoti, pač pa pri neki drugi značilnosti, ki meni tuje, kaže v marsičem nekakšno potezo, Italijani, z juga podobna. Vsihere vasi moreš opaziti vrsto napisov, ki so zapisani v nerazumljivem jeziku. Z ljudmi se res pogovarjaš po rusko, a njihova rusčina celo bolj nerazumljiva, kot italijanska naših kraških babic. Čeprav je večina Kavkaza sestavni del Ruske federacije (RSFSR), živi v njem večina nerusko ljudstvo. V odnosu do Ruske federacije so torej Kavkazci «narodnostne manjšine», pa čeprav so povsodni kar cel narodi vključeni vanjo.

Kavkaz je zibelka nacionalnosti... Vozila se po prasnih cestah čez in mimo gorovja in prehašja iz doline v dolino. V tej dolini opaziš minarete, le nekaj kilometrov pa se je belijo zvoniki krščanskih cerkva. Res bi se ne bil tega niti zavedel, če bi mi k temu spoznanju ne bila pomagala druga značilnost: napis. Iz doline v dolino se menjujejo, ker se tu ne menjujejo le cerkve, pač pa tudi jeziki. Zdej je napis v italijanski (jezik pa ostane kljub temu nerazumljiv), zdaj v nekakšnem klinopisu, pa spet v vlogastih crkah, ki jih poznam z etiket plemenitega gruzinskega vina, ki ga v Moskvi tako dlišamo...

Tod živi tu narodnost ali narodnosti, če hočemo jezikovnih skupin, s popolnoma različnimi značilnostmi in običaji. Povečini so to drugi drugemu povsem različni jeziki. Eni so turškega, drugi perzijskega, tretji tatarskega izvora... Največ je tu zgodovinsko avtohtoni narodov, s katerimi so davno že imeli opravka tudi narodi naših civilizacij, npr. Grki. Ne pozabimo, da se provinca v današnji Gruzinski SSR imenuje Imeretija. V dvatisočletni zgodovini tega naroda srečamo le eno večjo kulturno osebnost: prosvetitelja in pesnika Šoromogova iz prejšnjega stoletja, ko se je narodni duh kabardincev dvignil iz mešanstva in podeželske inteligence.

Po revoluciji se je na Kavkazu in južno od njega začelo razmejevanje narodov. Razcepilni v dobi carizma so narodi iskali svoje meje, svoje politično mesto. Tako so se sproti različne tri sovjetske republike: Gruzija, Armenija in Azerbejdžan. Tod je bila nacionalna zavest silna, industrijska področja so se odpovaljevala izkoriščanju centralne Rusije in začela ustanavljati svoje gospodarstvo. Na samem Kavkazu pa so stvari tekle drugače. Nacionalna zavest je bila šle v kilijah in marsikomu ni bilo jasno, komu dejansko pripada, ozroma če je nekdo ljudstvo že samostojen narod ali je jezikovno dialektalna skupina sosednjega naroda. Končno je že samo število različnih narodnostnih preprečevalo ustanovitve samostojnih republik. Primer Dagestana je zgovern: milijon ljudi — 38 narodnosti.

Kavkaz je tako pripadel ruski federaciji. V njeni sestavi so posamezni narodi dobili svojo avtonomijo v avtonomnih oblasteh, celo «avtonomnih republikah». Čerkezi imajo avtonomno republiko. Kaj zanje to pomeni? Student mi je zatrjeval, da imajo svoj «obkrom», torej samostojno partijsko organizacijo, s tem v zvezi avtonomni upravni aparat: vlada, republikanski svet, itd. In tudi tisk na nacionalnem kabardinskem jeziku. Najbolj zanimivo je še to: avtonomne republike, to je tudi čerkeška, imajo v Moskvi svoje «nacionalna predstavništva», ki skrbijo za koordinacijo med avtonomno republiko in osrednjo vlado.

Razgovor se je razvil pri vprašanju šolstva. Šol prej skoraj ni bilo. Danes je sistem zapleten, ker se mora upoštevati dejstvo, da v čerkeškem jeziku ni izrazov za tako imenovane eksaktnosti vede: matematiko, tehniko itd. Tako se v šoli usklajuje poučevanje v kabardinskem s pomočjo rusčine. In še o šoli!

«Osnovna šola — prav študent traja, kot povsod v državi, 10 let. Prva štiri leta je pouk v kabardinskem. Tedaj se tudi računstvo poučuje v kabardinskem. Po četrtem razredu pa postaja matematika težje, ker se zahteva in pouk prehaja v rusčino. Vse humanistične vede, od slovitve do zgodovine itd. pa poučujejo v kabardinskem.»

Kaj pa višje šole!

«Znanstveni predmeti se še vedno poučujejo v rusčini. Iz praktičnih razlogov. Čerkezi je malo in specialista potrebujejo tudi drugi narodi. Tudi knjige so večinoma v rusčini. Humanistični predmeti pa se poučujejo v kabardinskem.»

Imajo čerkezi tudi univerzo?

«Da, čeprav je majhna, ima vseučilni fakultet. Pouk je v rusčini, vendar obstaja fakulteta za kandidate poučevanja v kabardinskem.»

STOJAN SPETIČ

(Nadaljevanje na 6. strani)

Učinkovit pripomoček proti angini pectoris

NEW YORK, 10. — Angina pectoris spada med tiste bolezni, ki jih označujejo kot moderne in ki zelo pogosto privedejo do smrti. Poleg tega pa angina pectoris povzroča prizadetemu zelo hude bolečine. Kaže, da vsaj teh bolečin ne bo več. Neke ameriški zdravnik je iznašel sredstvo, da se bolnik v trenutku reši bolečin. Enostavno pritisne na gumb. Seveda ne gre za navaden gumb na stališču ali na obleki, pač pa gre za stikalo, ki sproži aparaturo, neznamit oddajnik, s katerega so po vsem gorjem delu prsi speljani drobovski kabel, ki s svojim električnim impulsom spodbuja živce goltanica, da začno drugače delovati in v sekundi, dveh bolečina mine.

Kako deluje ta naprava, je razložil na zasedanju ameriškega združenja kardiologov v San Franciscu dr. Eugene Braunwald, direktor nacionalnega zavoda za srčne bolezni v Bethesda v državi Maryland.

Ameriški strokovnjak je svojo iznajdbo preizkusil na sedmih pacientih, ki so imeli zelo hude motnje na koronarnem ožilju ter čutili velike bolečine, ki jih pač povzroča angina pectoris. Eden od sedmih pacientov, ki so se podvrgli osmesečeni preizkušnji, je sicer podlegel, toda ne zaradi poskusov, ki jih je dr. Braunwald vršil na njem, pač pa zaradi drugih zdravstvenih težav. Ostalih šest pacientov pa je čudovito preneslo ta poskus, ki ga bo dr. Braunwald preizkusil še na petih pacientih, ki jim nagaja srce in imajo še druge motnje na ožilju.

Dr. Braunwald si je svoj aparat zamislil na opazanjih, ki so jih vršil še dolgo časa zdravnik, ki so prišli do spoznanja, da more masaža določenih živcev na goltanico pomagati proti bolečinam, ki jih povzroča angina pectoris.

Naprava, ki si jo je omislil in izdelal ameriški strokovnjak, sestoji iz majhnega prenosnika na baterijo. Baterijo s priključkom lahko pritrudiš na pas, pod kožo pa kirurg vgradi majhno ploščico, s katere so speljani drobovski kabel, tenke kovinske niti, ki se končajo z elektrodi, in ki jih kirurg priključi k živcem na goltanico. Impulsi, ki jih baterija preko te naprave posreduje živcem, vplivajo na to, da bolečine prenehajo v trenutku. Brž ko se vsa ta aparatura vključi, pacienta je problem rešen. Ob napadu pacient pritisne na stikalo, reči smo na gumb, torej vključi elektriko v aparat in v sekundi, dveh mu bolečine ponehajo. Kirurški poseg ne povzroča nobenih posebnih težav, če bolnik prej ni imel nobene infekcije, poleg tega pa je baterija, ki jo je treba obnavljati, izven organizma.

v novo pomlad

MODNI KOTICEK

Glavni poudarek bo tokrat v barvah

Poleg modre, bele in rdeče barve, ki so letos osnovne, pridejo v poštev še številne barvne kombinacije zelo prijetnih pomladanskih kontrastov

Včeraj je bil prvi dan spomlad. Menda vendar niste pozabile tega važnega datuma, saj se je tudi evropsko začela pomlad, najlepša in najbolj željno pričakovana letna doba.

Pa četudi ste morda na datum pozabile, so vas nanj brez dvoma opozorile izločbe, ki so v teh dneh tako pestre in barvite, da je težko odtegniti pogled od vsega, kar nam razkazujejo. Predvsem so vabljive barve, ki nas spominjajo na cvetje, na cvetoče travnike, na prebujajočo se naravo. To je pogled, ki bi spravi cel najbolj konservativne v skušnjava.

Zadnjič smo omenile, da bo letošnji pomlad preladavala temnoder, bela in rdeča barva; sedaj moramo tej svoji traditiji priložiti še to: poleg omenjenih treh barv, ki bodo letos preladavale ne samo v spomladanskih, temveč tudi v poletni garderobi, se bodo pridružile še druge, nič manj spomladanske in nič manj dobrodošle.

V mislih imamo na primer vse odtenke rumene, svetlozlate, oranžne in zelene barve, ki morda ne bodo več na prvem mestu, kot so bile v preteklih jesenskih in spomladanskih sezonah, ki pa bodo vendarle sestavni del skoraj vseh spomladanskih in poletnih barvnih kombinacij. Prav rumena in temnoderasta barva, kot tudi rumena in zelena barva, bosta na primer v spomladanski ženski garderobi prevladujoči barvi kombinacij, ki jih bodo ženske brez dvoma osvojile. Prav tako bodo nove in izvirne druge barvne kombinacije, kot na primer zelena rumena, zeleno-oranžna, oranžno-bela itd.

Glavna barva spomladanske in poletne garderobe pa bo, kot smo že poudarile, bela barva, ki ne bo preladavala le pri vratnikih in drugih okrasih, tako na oblekah, kot na plaščih, bluzah in kostumih, temveč bo nekakšna osnovna barva za celotno spomladansko in poletno žensko garderobo. Tako bodo novi spomladanski in poletni plašči beli, prav tako bele bodo obleke, klobuki, torbice in čevlji.

Naj še posebej poudarimo, da se modni ustvarjalci zavzemajo za to, da bi se bele barve poslužilo čimveč žensk, ne glede na starost. Se več: modni ustvarjalci so mnenja, da bi se morale bele barve poslužiti v veliki meri predvsem tiste ženske, ki se z mladostjo ne morejo več ponášati, ker je prav bela barva tista, ki pristaja vsaki, ki daje blesk koži, ki z eno besedo pomlajuje prav vsako. Katera bi se torej ubranila tej skušnjava?

V omenjenih barvah bodo seveda vsi ostali sestavni deli ženske garderobe, kot na primer čevlji, torbice, klobuki, rokavice itd. Nikjer pa ni rečeno, da bi se morale barve tle skadati z barvo oblačil, to se pravi, da bi morali biti pri beli obleki tudi čevlji, torbica itd. o beli barvi. Kontrastni barvo bodo ne samo dovoljeni, temveč zaželeni in še posebej upoštevani. Torej, če se bomo na primer odločili za belo obleko, potem bomo morale k njej nositi čevlje, torbico in klobuk v posvem kontrastni barvi, ali pa narobe.

Kot vidimo, bo izbira barv za letošnji spomladanski in poletni sezono skorajdo bol, važna od izbire kroja ali izbire blaga. Če pa se hočemo omeniti razne vrste tkanin, ki bodo letos posebno v modi, potem naj omenimo: da bodo na prvem mestu razni gabardini, shetlandi in pinetli, med svilami pa organdisi, cadaji, georgetti itd. Medtem ko bodo gabardini in shetlandi, kot tudi lahki boucléti, bolj primerni za plašče, jopice in obleke, bodo pinetli, namenjeni vratnikom pa tudi poimnim oblekam, organdisi in georgetti pa predvsem romantičnim olazim in popoldanskim ter večernimi oblekam.

Vse barve, k bodo torej letošnji spomlad in mod, so tako lepe in mladostne, da ne bo prav gotovo nobene ki bi lahko rekla: name pa je letošnji, moda pozabila!

Peli nam bodo

Lani je zbor «Kras» iz Dolapolja slavil 15-letnico ustanovitve. Za to priložnost so člani zbora priredili jubilejni koncert v prosvetni dvorani v Gorici ter izdali jubilejno brošuro, ki vsebuje vse delovanje zbora. Zbor je imel že mnogo nastopov (gornja slika).

Zbor p.d. «Srečka» Kosovel iz Ronk je začel s prvo vajo 26. februarja 1954 v Selaah (Ronke) s 16 pevc. Prvi nastop je bil 17. maja istega leta na reviji pesnikov zborov u ljudskem domu u Križu. Nastopili je pri raznih praznovah in prireditvah. Oba zbora vodi Patinka Komelova.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Danes vaše delo ne bo lahko, vendar ne vajte se. Z neopravnostjo boste odnesli z drago osebo poslabšali.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ostali boste na površju tudi v okoliščinah, ki slabša utonejo. Zanimiva novost.

DVOVKA (od 21.5. do 21.6.) Danes je najprimernejši čas za razgovor z nekaterimi predstojniki. Vse se srečuje.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Uspešno bo boste lotili nekoga nevarnega podviga. Ne vsiljuje dragi osebi svoje volje.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Pogoje, ki so vam potrebni, ne boste mogli

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila 7.00 Koledar 7.30 Jutrnja glasba 11.35 Slovo pesmi 12.00 Ruska revolucija 12.20 Za vsakogar nekaj 13.30 Glasba po željah 17.00 Orkester Casamassina 17.20 Zgodovina ital. slovstva 17.30 Zaploskajmo jim 18.00 Zbor «Arturo Zardini» 18.15 Umetnost in prireditve 18.30 Dal-lapiccola: Piccola musica notturna 18.50 Orkester Monia Lira 19.10 Pisani balonci 19.40 Zbavninske ansamble 20.00 Sport 20.35 Izpoved Franciški, radijska drama 21.20 «The Medallion Strings» 21.40 Jazov kotiček 22.00 Motivi dvajset Amerik 22.30 Skladbe davnih dob 22.45 Romantične melodije.

Trst

12.05 Lahka glasba 12.25 Tre-tja stran 13.15 Juke box 13.40 Mahlerjeve skladbe 14.00 Knjižne novosti.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila 7.10 Jutrnja glasba 8.00 Prenos RL 10.15 Plošče 11.00 Beleščina 11.30 Današnji pevci 11.45 Melodije 12.00, 12.10 in 14.15 Glasba po željah 15.30 Lahka glasba 16.30 Radijski oddaji 17.08 Današnji gosti 17.40 Plesna glasba 18.00 in 19.00 Prenos RL 19.10 Ansambel «The flippers» 22.10 Jazz.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 16.00, 20.00 Poročila 8.30 Jutrnanje pesmi 9.06

ČETRTEK, 21. MARCA 1968

Zvočni trak 10.05 Sola 10.35 Ura glasbe 11.30 Glasbena antologija 12.05 Kontrapunkt 13.20 Preizkušajo se diletanti 14.45 Ital. popevke 15.30 Nove pesmi 18.05 Veliki variete 19.13 Sherlock Holmes se vrača 20.15 Operetni program 21.00 Madžarski kvartet 21.40 Nove pesmi.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila 8.45 Nove pesmi 9.40 Glasbeni zabavnik 11.35 Odprta pisma 13.00 Vse prijatelji Alberti 14.00 Juke box 14.45 Nove plošče 15.15 Sopranista A. Cerquetti in baritonist C. Tagliabue 16.00 Z mikrofonom v Anal-fiji 17.35 Enotni razred 18.20 Poljudna enciklopedija 19.00 Zbor 20.10 Glasbeno tekmovanje 21.30 Angleške plošče.

III. program

10.00 Schubertov oktet, opus 166 11.05 Skladatelj F. Liszt 12.20 Na sporedu Franc in Dvofak 13.30 Brahmsova 4. morna glasba 14.30 Plošče 17.30 Francosčina 17.45 Hindemithov koncert, opus 38 18.30 Lahka glasba 18.45 Kulturne aktualnosti 19.15 Koncert 20.00 Britten.

Slovenijo

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.25 Informativna oddaja 8.08 Operna matineja 8.55 Družba, ki v njej živi 9.25 Narodne pesmi 9.40 M. Vodopivec: Tipikarica 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki 11.15 Zabavna glasba 12.00 Na današnji dan 12.10 Iz

Izpovedi mladih pred smrtjo

Pripovedovali o lastnih razočaranjih, vsem ko v sobo vdira plin, pomeni brzokot predvsem skušati z večjim pogumom pogledati smrti v oči. Ali pa gre — naj se to čuje še tako nore in grozotno — za neko novo smodo. Vsak način je že do številnih podobnih primerov prišlo v Franciji.

Pred dnevi je neki študent, razočaran, ker mu ni uspelo postati velik avtomobilski dirkač, požrl kar cel zavojček usipalnih sredstev. Potem pa je, v pričakovanju željenega učinka, pogljal v tek registrator in začel pripovedovati o svojem življenju. Ko so nekateri sosedje odkrili njegovo truplo, je registrator še bil v teku.

V Reimsu pa je mlado, komaj trinitinskeletno dekle, v pričakovanju locitve zakona, Gisele po imenu, poročeno in mati triletno deklico, napravilo podobno dejanje. Odprlo je plin, se v kuhinji vsedlo za mizo, in začelo v za ta namen posebej kupljeni zvezek pisati svojo poslednjo izpoved. Njena agoni-ja je trajala dvanajst strani.

V začetku, kjer je mlada žena izpovedala, da se je odločila za smrt, ker ne more živeti brez očeta male Sophie, je pisava bila še jasna. Toda plin je čedalje bolj naplajeval sobo. Njena glava je postajala težka, pisava vse bolj nečitljiva. «Ko bi le uspela napisati vse do konca», je ne papir z očito težavo zapisala Gisele. Z negotovimi crkami zadnjič pozdravlja starše. A poslednji stavek je moč komaj še razumeti: «Zadi-me», ne morem več dihati...» Na-je, kar je se uspela napisati, je bilo bolj podobno čarki, ki je pol-licija sploh ni mogla razvozlati.

II. kanal

18.30 Nikoli ni prepozno 19.00 Francosčina 21.00 Dnevnik 21.15 Glasbeni sporec «Su e giù» 22.30 Filmske in gledališke no-vesti.

Jug. televizija

17.10, 20.00 Poročila 9.40 in 14.50 TV v sol 10.35 in 15.45 Nemščina 11.00 Angleščina 16.10 Splešna izobrazba 17.15 Uganke 17.30 Oddaja za otroke 18.00 Obzornik 18.20 Zlor Tone Tom-šič 18.45 Kaledoskop 19.05 Iz ateljeja 21.20 20.35 Rezerviran čas .... Od Ljubljane d. Snežnika in nato zadnja poročila.

Gradbenik iz Boljunca bo iskal pravico na kasacijskem sodišču

PIAZZA VENERIO ORGANIZZAZIONE RASSEGNE E MOSTRE UDINESI — TEL. 56900

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

POKAL EVROPSKIH DRŽAVNIH PRVAKOV

Juventus, Benfica, Real Madrid in Manchester United v polfinalu

Zmagonosni gol za Juventus je streljal Magnusson v 10' d. p.

BERN, 20. — V tretjem srečanju je Juventus končno le uspel premagati enajsterico Eintrachta in se uvrstiti v polfinale tekmovalnega pokala evropskih prvakov. Kot je znano je bil izid prvega četrtfinalnega srečanja v Braunschweigu 3:2 v korist nemškega moštva. V povratni tekmi v Turinu pa so zmagali Italijani z minimalno razliko 1:0. Ker je bil končni skupni izid 3:3, torej neodločen, sta se morali ekipi srečati za določitev medsebojnega zmagovalca še enkrat in sicer sta se pomerili nocoj v Bernu, kjer sta se dvajsetih minutah igre je postal moštvo Juventus tudi v napadu bolj odločno in je zavladalo na igrišču določeno ravnotežje sil, ki je obveljalo do konca polčasa.

Tudi v drugem polčasu so se Nemci že v začetku poglavi, v napadu Italijani obramba je nekajkrat nevarno zanihala, a k sreči nasporni strelci tega niso znali izkoristiti. Prišlo je tudi do grobe igre in v 4' je Činešino dobil močan udarec v koleno. Pritisk Eintrachta se je nadaljeval in stopnjeval, toda do prvega (in sivega) odločilnega gola je prišla italijanska enajsterica. V 10' je Magnusson pridelal dožge izven naspornih kazenskega prostora in po hitri osebnosti akciji je ostro in uspešno streljal v vrata.

Odgovor Nemcev je bil takojšen, toda Juventus se je teno zaprl v obrambo od kodar je od časa do časa pošiljal nevarne protinapade na nasporno polovico igrišča. Nemci so Italijane ostro oblegali, vendar predolimpijski nogomet

BOGOTA' 20. — V okviru kvalifikacijskega predolimpijskega nogomet

Danes govorimo o...

Zadnje čase smo o izgredu na nogometnih igriščih mnogo slišali. Niso bili to le drzni vzkliki navijačev, prav tako ni to le jezikovno razburjenih igralcev. Prav nič se ne čudimo, če izvedemo, da so po nogometni tekmi peljali kakega igralca v bolnišnico; to je že skoraj nekaj vsakdanjega. Zato se čisto lahko popolnoma upravičeno vprašamo:

NOGOMET ALI SPLOŠNI PRETEP?

»Zdrav duh v zdravem telesu« je pregovor, ki se je uveljavil že pri starih Grkih. To načelo je obveljalo tudi v sodobnem športu. Ni pa v celoti obveljalo na primer v nogometu. Na nogometnih tekmah zmagata čisto tisti, ki kakorkoli oneposobi več nasprotnikov. Dovolj je, da se sodnik obrne, že letijo brci in pesti. Skoraj po vsaki tekmi je mogoče videti igralca, ki prišepa z igrišča in se pri tem še drži za želodec ali glavo. Mnogokrat mu je treba nuditi prvo pomoč ali pa ga celo spremiti v bolnišnico. Če se pri tem razgreje še občinstvo, je najbolje izginiti, sicer tvegaš, da jih skupiš še sam.

Kar se »zdravega« duha tiče, je bolje da na takih tekmah o njem ne govorimo. Povemo naj le, da se lahko o tem preprica vsakdo, ki si ogleda to ali ono tekmo, kateri sledi vsaj nekaj občinstva. Dovolj je, če poslušata besede, ki letijo na sodnikovo račun. Gotovo ste že opazili, da je skoraj za vsak poraz kriv sodnik, medtem ko njemu le redko pripisujejo zasluge za dober potek igre. Res je, da je tudi on človek in kot tak zmotljiv, vendar je zelo malo takih sodnikov, ki bi bili pristanski zlasti ne namenoma. In prav to jim vsi pripisujejo.

Zakaj je do tega prišlo? Zelo enostavno: ljudje so se s prevlelo vneto vrgli v nogomet. Precejšnjo njegov pomen. Iz športnikov so nastali fanatiki. To se pojavlja po vsem svetu. Pri nas nismo dosegli take stopnje, da bi se ljudje zaradi ene tekme celo ubijali med seboj, kot na primer v nekaj primerih v Južni Ameriki, vendar, ali ne bi moglo do tega priti? Šport bi moral biti predvsem le nedeljski odhiti, razvedrilo in nadomestek za pomanjkanje gibanja, kar je posledica visokega standarda in današnje civilizacije.

Ali je v nogometu mogoče sedanje stanje spremeniti, izboljšati? Da, seveda, vse se da izboljšati. Treba bi pa bilo pristopiti k temeljitim prevzgojam igralcev in občinstva. Med tehničnimi športnimi kadri bi ne smeli biti samo športno-strokovno podkovani ljudje, le trenerji v sedanjem pomenu te besede. Potrebni bi bili tudi vzgojitelji, pedagogi. In danes morda predvsem te.

GRAHAM GREENE:

Tihi Američan

Poslovenil Miroslav Ravbar

38.

Policaji so si utrli pot med kolesi, pograbil tri med njimi in jih drželi nad glavami odnesli na cesto ter vrgli v vodo met z okraski. Preden sem utegnil presteči kakega policaja, so že poskakali na kamion in zdrevli po Boulevardu Bonnard. »Operacija Bicyclette«, je rekel neki glas. Bil je gospod Heng.

»Kaj je to?« sem vprašal. »Vaja? Za kaj?« »Pokažite se malo,« je rekel gospod Heng. Nekaj postopaje se je bil klical vodometu, iz katerega je štrlelo eno kolo kot boja, ki opozarja ladje na razbitine na morskem dnu. Nato je prišel čez cesto neki policaj, glasno klical in mahaj z rokami. »Poglejte si to!« sem rekel. »Bolje če ne,« je rekel gospod Heng in pogledal na uro. Kazalci so kazali enajst štiri minute. »Prehitve!«, sem rekel. »Kakor vedno.« V tistem trenutku je vodomet zletel v zrak. Kos okrašenega ograje je priletel v neko okno in šipe so se razpršile kot voda. Nihče ni bil ranjen. Z obleke smo si otrsli vodo in steklo. Kolo bicikla je brenčalo po cesti kot vrtavka, se opotekalo in ustavilo. »Natančno enajst je mo-

NAMIZNI TENIS

Nezadovoljiv nastop naših tekmovalcev v Bergamu

V soboto in nedeljo je bil v Bergamu državni turnir v namiznem tenisu, katerega so se udeležili najboljši tekmovalci iz vse države. Prijavitelj je bilo skoraj petsto igralcev. Turnir se je ob dobri organizaciji odvijal v redu in v urniku smo zaznali le lahke zamude, ki pa so za tako obširna tekmovanja v celoti opravičljive.

Na turnirju je nastopalo pet slovenskih tekmovalcev, Edi Bole, Catonar, Košuta B. in E. ter Ukmar. Pa poglejmo, kako so se uvrstili. Edi Bole (Bo) se je v II. kategoriji uvrstil med prvih šestnajst, prav tako tudi v dvojicah s Scarniellom iz Novare. V konkurenci prvokotnikov pa je izgubil z Borisom Košuto po dolgi in napeti tekmi s tesnim izidom 3:2 in v zadnjem setu 22:20.

Catonar (Sokol) se je v tretji kategoriji uvrstil med prvih 32, kar je že precejšen uspeh, če upoštevamo, da je prvi nastopil na tako važnem turnirju in je bilo v tej kategoriji prijavljenih približno 200 tekmovalcev.

Tudi brata Boris in Edi Košuta tokrat nista imela sreče. Tudi prvi kot drugi sta se morala v svojih skupinah (III. oz. II. kat.) zadovoljiti z uvrstitvijo med prvih šestnajst.

Končno je nastopal še Nabrežnik Ukmar, kateremu ni uspelo osvojiti vidnejšega mesta na lestvici, predvsem zaradi utrujenosti, delno pa tudi zato, ker se je v prvi tekmi srečal z enim izmed favoritov.

R-n

KOŠARKARSKO PRVENSTVO «PRIMA DIVISIONE»

Prvi nastop druge peterke Bora

Moštvo je plačalo davek svoji neizkušenosti

ACLI OLIMPIA — BOR 60:27
BOR: Štokelj, Pertot L. 2, Kodrič 1, Tavcar 2, Kafol 9, Spacal 11, Čermelj, Košuta 2.

ACLI OLIMPIA: Ianiro 4, Belci 2, Valastra 2, Voisti 10, Puntar, Spozna 8, Giacca R., Raf. Giacca D. 12.

Sodnika: Minussi in Moorich iz Trsta.

Bora je dal tri kazenske mete oddešeti, ACLI Olimpia pa štiri od osemih.

Prvo srečanje košarkarske ekipe Bora »B«, v prvenstvu »prima divisione« ni povsem zadovoljivo. Moramo pa upoštevati, da je več igralcev prvič nastopilo na uradni tekmi, pri Olimpiji pa so kar trije igralci nastopali za mladinsko moštvo Italsiderja. Pri Bori so prestali krstni nastop Boris Košuta, Sergij Tavcar in Borut Kodrič, ki so prvič igrali na uradni tekmi.

Začetek tekme je bil uravnotežen, saj do desete minute. Oramba »plavilni« je dobro zapirala vse poti do svojega koša. Nasprotniki se kot strelci niso posebno izkazali in niso zbrali preveč točk. Borovi so vložili v igro vse svoje sile in kapetan Čermelj se je s šestimi menjavami igralcev trudil, da bi našel najprimernejšo peterko. Vendar pa je bilo tako jasno, da so nasprotniki kakovostno na višji stopnji ter da kot posamezniki in kot ekipa prekašajo borovce, čeprav so ti kondicijsko prednjačili, saj so vzdržali zadnji tempo igre do konca.

Med »plavilni« je odlikoval več igralcev, a med vsemi je imel levji delež Borut Spacal, ki je zlasti uspešno startal pod obema košem na odbite žoge in tudi kot pivot je povzročal zmedo v nasprotnikovi coni.

Tudi Kofol ni razočaral. Posebno je bil nevaren v protinapadih. Med začetniki je pokazal Boris Košuta nekaj lepih pošk. Dobro je vodil žogo in učinkovito prodiral.

Ekipo torej sestavljajo kakovostni igralci, katerim pa bodo sele iz današnjega trenaja nastopi prinesli potrebne izkušnje.

A. Z.

KOLESTARSTVO

Dirka za drugi pokal Lonjerja

V teku so pripravne za drugo kolesarsko dirko veterancev v Lonjerju. Čeprav bo dirka šele 12. maja, so organizatorji že na delu: treba je

KOŠARKA

Italsider zmagal s podaljškom

Dragocena zmaga Tržčanov v borbi za obstoj v B ligi

ITALSIDER — FAEMA 71:64 (23:24)

ITALSIDER: Cavazzoni 6, Mocenigo 24, Ruprecht 2, Pilon 3, Tomasi 19, Grancini 10, Della Costa, Moroni, Pozar 7, Papais.

FAEMA: Draghero 9, Prigione 6, Rosa 3, Carossa, Brega 1, Valentini 21, Turra 15, Motto 10, Scienza, Galbisti.

SODNIKA: Rotella in Panciroli iz Reggio Emilije.

Italsider je dal 23 kazenskih točk od 46, FAEMA pa 19 od 40.

Prvenstvo »B« lige, ki se bliža h koncu je vedno bolj zanimivo in napeto. Boj za vstop v prvo ligo se je osredotočil na ekipi Italsiderja in Biscosartija, medtem ko pred igradom je prekipel. Med temi je tudi tržaški Italsider, ki pa je po nedeljski zmagi zbral nekoliko lažje. To sicer ni bila neoporečna zmaga, saj sta peterki zaključili tekmo v regularnem času pri neodločenem izidu 54:54 in so domačini šele v podaljšku strli odpor FAEME. Treba pa je priznati, da so prikazali igralci Italsiderja precejšnjo borbenost in zrelost, saj so v vsej tekmi držali začetni tempo igre in tudi v trenutkih krize so se znali zbrati in vztrajati do konca.

Sodnika sta vodila tekmo izredno slabo. Z neumestnim življenjem sta izvajala ogorčenje občinstva in živnost igralcev.

Začetek srečanja je pripadal Italsiderju, ki je zbral nekaj točk naskoka. Sledil pa je prekipel gostov, ki so po zaslugi svojih najboljših igralcev Turre in Motta za ključili prvi del tekme z dvema točkama prednosti.

Italsider je šele proti koncu drugega polčasa povedel s šestimi točkami prednosti. Največ zasluga za to imata Mocenigo in Tomasi. Domači niso znali izkoristiti svoje prednosti in tik pred koncem je nasprotnik dosegel izenačenje. V naslednjih petih minutah podaljška pa so Tržčani čisto pregazili utrujene nasprotnike in so gladko zmagali.

Adrijan Zavajdal

NAMIZNI TENIS

Korpa morda pri STK Novi Sad?

NOVI SAD, 20. — V jugoslovanski namiznoteniskih krogih se je razširila vest, da bi jugoslovanski državni reprezentanti istvan Korpa, sedajni član ljubljanskega NTK Olimpije prestopili v STK Novi Sad. Korpa namerava namreč nadaljevati svoje študije na novosadski univerzi. Po še nepotrjenih vesteh, naj bi se v Novi Sad preselila tudi znana slovenska namiznoteniska igralca Cirila Pir, ki bi krepko ojačala sedanje državne vrakinje Stojšičev in Ječmenič.

Vsekakor pa bosta tako Korpa (skupno z Veckom), kot tudi Cirila Pir na sedanjem mostovenem namiznoteniskem prvenstvu Jugoslavije, ki se bo začelo jutri prav v Novem Sadu, še vedno branila barve svojih klubov.

Radi

SMUČARSKI SKOKI

Vse pripravljeno za Planico 68

Na sporedu dve tekmovalni: pokal Kongsberg in Memorial J. Polde

V soboto, 23. in v nedeljo, 24. t.m. bosta v Planici na pobočju Pone dve pomembni mednarodni tekmovalni v smučarskih skokih: za pokal Kongsberg in za Memorial J. Polde. Organizatorji te velike prireditve so izdelali že točen spored tekmovalni. Tekmovalci vsi spejo v dolino skakalnice danes, ju tri, 22. marca, pa bodo začeli s poskusnimi skoki, in sicer člani na 50-metrski, mladinci pa na 65-metrski skakalnici. Istega dne polpodne se bodo vsi udeleženci tekmovalni poklonili spomenu pokojnega velikega slovenskega skakalca J. Polde na njegovem grobu v Dovjem.

V soboto, 23. marca se bo zjutraj začelo uradno tekmovalje za člani na večji skakalnici za pokal Kongsberg, in sicer ob 11. uri. Polpodne ob 14.30 pa bodo mlajši mladinci skakali na manjši skakalnici. V nedeljo se bo začelo članje tekmovalje za 3. memorial J. Polde s posebno slovesnostjo. Pred skakalnico velikano se bodo zbrali vsi tekmovalci in po otvoritvenem govoru podpredsednika prireditve

Breg - Arsenal: napet trenutek pred vrati

MOŠKA B LIGA

Union-Primorec 0:0

Poprečna igra pri obeh enajstericah

UNION: Černigoj (Favatih), Pangerc, Bisulli, Morin, Gombač, Fortezza, Morabito, Poropat, Kramester, Camassa, Negrin.

PRIMOREC: Kralj M., Peppatico, Škabar, Kralj E. (Kralj R.), Oblati (Kalič), Šuber, Čuk, Milković, Morgan (Sluga), Kržižmančič, Možina.

Tekma se je v zadovoljstvo obeh moštev končala neodločeno. Vsak drug rezultat bi odločno potrdil raznočno stanje na igrišču. To je bila v glavnem trening tekma, v kateri sta trenerja kontrolirala formo svojih varovancev. Ravno zato je pri Primorcu prišlo v drugem polčasu do sprememb.

Pri Unionu so bili odsotni trije stalni igralci in sicer Traut, Frančič in Vižintin. Ostali pa niso pokazali ničesar izrednega. Igrali so precej medlo. Pozmala se je odločnost Francosina in utrujenost Foropata. Niti Camassa, ki vedno z veseljem obide Unionov dres, čeprav trenutno igra drugje, ni uspelo, da bi s svojo dinamično

ve ljubljanske Olimpije. Na tem prvenstvu so glavni kandidati za osvojitve naslova državnega ekipnega prvaka pri moških ljubljanska Olimpija ali Zagreb, pri ženskah pa Novi Sad ali zagrebška Mladost. Prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo.

OLIMPIADA

Tudi Turčija proti nastopu J. Afrike na Ol

MEXIKO, 20. — Ob svojem prihodu v mehiško prestolnico je vodilni predstavnik turškega športa Ulvi Yenai izjavil, da se bo tudi Turčija odrekla nastopu na letošnjih letnih olimpijskih igrah v Mehiki, če bo na njih sodelovala Južna Afrika.

Radi

MARANO - ROSANDRA

ki bo v nedeljo, 24. marca v Marano Lagunare, prireja Društvo Rosandra izlet z avtobusom.

Odhod iz Boljuna ob 12. uri.

Vpisovanje pri predstavnikih kluba in v gostilni Sancin.

Radi

PO LEPIM KAVKAZU

(Nadaljevanje s 3. strani)

bardinsko filologijo in slovstvo, kjer je pouk v nacionalnem jeziku.

Zanimalo me je vprašanje kulture in književnosti.

»Ko sem dejal — je nadaljeval študent — da imamo cerkev svojo vlogo, sem s tem mislil, da imamo svoj »prorok«, svoje uradno poslovanje, državno tiskarstvo, ki poleg sloških učbenikov tiska tudi knjižice v našem jeziku. Imamo svoje časopise, svoje Opere, svojo Dramo. Med najvidnejšimi sovjetskimi pisatelji je npr. Alin Klisavik, ki je cerkev.

Ker sem imel pred očmi naš manjšinski položaj na Trškiem, sem me vprašal, kaj meni o rusifikaciji in če se rusifikacija sploh opazja. Odgovoril mi je, da je rusifikacija bil problem v času carizma. Prekinil sem ga in ga vprašal, kako je bilo s tem v dobi stalinizma.

»Resnici na ljubo smo tedaj morda še močnejše čutili svoj nacionalni ponos. Morda zato, ker je bil v Moskvi na oblasti naš rojak.

Nadaljujmo z vprašanjem asimilacije. Žive v vaši republiki.

»Da, pa so le narodnostna manjšina s svojimi solami, svojo upravo. Kjer so v večini, imajo tudi svojo fakulteto na univerzi.

Kaj pa mešani zakonci?

»Mnogo jih je, vendar niso enostranski. Vedoma se dogaja, da moč asimilacije — Koz — je pojav dvostranski, se kljub mešanim zakonim številu cerkvenih ohranja. Nekaj tudi na račun številnih rojstev.

Razgovor se je končal ob zdravici. Ob takih zdravici sem se poslovil od študenta — Kabadinca, ki mi je posvetil pol ure. Že na cesti pa sem mu postavil vprašanje, ali meni, da bi njegov narod mogoče nekdo izgnil zaradi asimilacijskega pritiska številno manjšinskega naroda?

»Mislim da ne. Mi svoj jezik in kulturo, ki se je začel komaj razvijati v novem socialističnem okolju, ljubimo. Hočemo ga oboževati z novimi izrazi in ga izvesti iz pastirske faze, da bo postal tudi jezik znanosti in umetnosti. In čemu naj bi izgnili? Asimilacija, uničenje nekakega naroda je možno le pri neurejenih gospodarskih razmerah. Mi danes razvijamo bogato industrijo, sodobno kmetijstvo in sodobno živinorejo. Naspornost, menim da bomo čez nekaj desetletij evropskim narodom enakati narod. Tako vsaj upamo.

(Nadaljevanje sledi)

PRIJATELJSKI NOGOMET

Union-Primorec 0:0

Poprečna igra pri obeh enajstericah

UNION: Černigoj (Favatih), Pangerc, Bisulli, Morin, Gombač, Fortezza, Morabito, Poropat, Kramester, Camassa, Negrin.

PRIMOREC: Kralj M., Peppatico, Škabar, Kralj E. (Kralj R.), Oblati (Kalič), Šuber, Čuk, Milković, Morgan (Sluga), Kržižmančič, Možina.

Tekma se je v zadovoljstvo obeh moštev končala neodločeno. Vsak drug rezultat bi odločno potrdil raznočno stanje na igrišču. To je bila v glavnem trening tekma, v kateri sta trenerja kontrolirala formo svojih varovancev. Ravno zato je pri Primorcu prišlo v drugem polčasu do sprememb.

Pri Unionu so bili odsotni trije stalni igralci in sicer Traut, Frančič in Vižintin. Ostali pa niso pokazali ničesar izrednega. Igrali so precej medlo. Pozmala se je odločnost Francosina in utrujenost Foropata. Niti Camassa, ki vedno z veseljem obide Unionov dres, čeprav trenutno igra drugje, ni uspelo, da bi s svojo dinamično

ve ljubljanske Olimpije. Na tem prvenstvu so glavni kandidati za osvojitve naslova državnega ekipnega prvaka pri moških ljubljanska Olimpija ali Zagreb, pri ženskah pa Novi Sad ali zagrebška Mladost. Prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo.

OLIMPIADA

Tudi Turčija proti nastopu J. Afrike na Ol

MEXIKO, 20. — Ob svojem prihodu v mehiško prestolnico je vodilni predstavnik turškega športa Ulvi Yenai izjavil, da se bo tudi Turčija odrekla nastopu na letošnjih letnih olimpijskih igrah v Mehiki, če bo na njih sodelovala Južna Afrika.

Radi

MARANO - ROSANDRA

ki bo v nedeljo, 24. marca v Marano Lagunare, prireja Društvo Rosandra izlet z avtobusom.

Odhod iz Boljuna ob 12. uri.

Vpisovanje pri predstavnikih kluba in v gostilni Sancin.

Radi

PO LEPIM KAVKAZU

(Nadaljevanje s 3. strani)

bardinsko filologijo in slovstvo, kjer je pouk v nacionalnem jeziku.

Zanimalo me je vprašanje kulture in književnosti.

»Ko sem dejal — je nadaljeval študent — da imamo cerkev svojo vlogo, sem s tem mislil, da imamo svoj »prorok«, svoje uradno poslovanje, državno tiskarstvo, ki poleg sloških učbenikov tiska tudi knjižice v našem jeziku. Imamo svoje časopise, svoje Opere, svojo Dramo. Med najvidnejšimi sovjetskimi pisatelji je npr. Alin Klisavik, ki je cerkev.

Ker sem imel pred očmi naš manjšinski položaj na Trškiem, sem me vprašal, kaj meni o rusifikaciji in če se rusifikacija sploh opazja. Odgovoril mi je, da je rusifikacija bil problem v času carizma. Prekinil sem ga in ga vprašal, kako je bilo s tem v dobi stalinizma.

»Resnici na ljubo smo tedaj morda še močnejše čutili svoj nacionalni ponos. Morda zato, ker je bil v Moskvi na oblasti naš rojak.

Nadaljujmo z vprašanjem asimilacije. Žive v vaši republiki.

»Da, pa so le narodnostna manjšina s svojimi solami, svojo upravo. Kjer so v večini, imajo tudi svojo fakulteto na univerzi.

Kaj pa mešani zakonci?

»Mnogo jih je, vendar niso enostranski. Vedoma se dogaja, da moč asimilacije — Koz — je pojav dvostranski, se kljub mešanim zakonim številu cerkvenih ohranja. Nekaj tudi na račun številnih rojstev.

Razgovor se je končal ob zdravici. Ob takih zdravici sem se poslovil od študenta — Kabadinca, ki mi je posvetil pol ure. Že na cesti pa sem mu postavil vprašanje, ali meni, da bi njegov narod mogoče nekdo izgnil zaradi asimilacijskega pritiska številno manjšinskega naroda?

»Mislim da ne. Mi svoj jezik in kulturo, ki se je začel komaj razvijati v novem socialističnem okolju, ljubimo. Hočemo ga oboževati z novimi izrazi in ga izvesti iz pastirske faze, da bo postal tudi jezik znanosti in umetnosti. In čemu naj bi izgnili? Asimilacija, uničenje nekakega naroda je možno le pri neurejenih gospodarskih razmerah. Mi danes razvijamo bogato industrijo, sodobno kmetijstvo in sodobno živinorejo. Naspornost, menim da bomo čez nekaj desetletij evropskim narodom enakati narod. Tako vsaj upamo.

(Nadaljevanje sledi)

MOŠKA B LIGA

Union-Primorec 0:0

Poprečna igra pri obeh enajstericah

UNION: Černigoj (Favatih), Pangerc, Bisulli, Morin, Gombač, Fortezza, Morabito, Poropat, Kramester, Camassa, Negrin.

PRIMOREC: Kralj M., Peppatico, Škabar, Kralj E. (Kralj R.), Oblati (Kalič), Šuber, Čuk, Milković, Morgan (Sluga), Kržižmančič, Možina.

Tekma se je v zadovoljstvo obeh moštev končala neodločeno. Vsak drug rezultat bi odločno potrdil raznočno stanje na igrišču. To je bila v glavnem trening tekma, v kateri sta trenerja kontrolirala formo svojih varovancev. Ravno zato je pri Primorcu prišlo v drugem polčasu do sprememb.

Pri Unionu so bili odsotni trije stalni igralci in sicer Traut, Frančič in Vižintin. Ostali pa niso pokazali ničesar izrednega. Igrali so precej medlo. Pozmala se je odločnost Francosina in utrujenost Foropata. Niti Camassa, ki vedno z veseljem obide Unionov dres, čeprav trenutno igra drugje, ni uspelo, da bi s svojo dinamično

ve ljubljanske Olimpije. Na tem prvenstvu so glavni kandidati za osvojitve naslova državnega ekipnega prvaka pri moških ljubljanska Olimpija ali Zagreb, pri ženskah pa Novi Sad ali zagrebška Mladost. Prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo.

OLIMPIADA

Tudi Turčija proti nastopu J. Afrike na Ol

MEXIKO, 20. — Ob svojem prihodu v mehiško prestolnico je vodilni predstavnik turškega športa Ulvi Yenai izjavil, da se bo tudi Turčija odrekla nastopu na letošnjih letnih olimpijskih igrah v Mehiki, če bo na njih sodelovala Južna Afrika.

Radi

MARANO - ROSANDRA

ki bo v nedeljo, 24. marca v Marano Lagunare, prireja Društvo Rosandra izlet z avtobusom.

Odhod iz Boljuna ob 12. uri.